

FIGURAMA

UNIVERSITÄT FÜR ANGEWANDTE KUNST WIEN
UNIVERZITA UŽITÉHO UMĚNÍ VÍDEŇ

VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE
AKADEMIE FÜR ANGEWANDTE KUNST PRAG

FACHHOCHSCHULE MAINZ
VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ MAINZ

FAKULTA ARCHITEKTURY VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ
FAKULTÄT FÜR ARCHITEKTUR DER TECHNISCHEN UNIVERSITÄT BRÜNN

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ
FAKULTÄT FÜR BILDENDE KUNST DER TECHNISCHEN UNIVERSITÄT BRÜNN

**KATALOG VYCHÁZÍ ZA PODPORY RAKOUSKÉHO KULTURNÍHO FÓRA V PRAZE,
VELVYSLANECTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V RAKOUSKU
A SPOLEČNOSTI ZNOVÍN ZNOJMO.**

FÜR DIE UNTERSTÜTZUNG WIRD DEM ÖSTERREICHISCHEN KULTURFORUM PRAG, DER BOTSCHAFT DER TSCHECHISCHEN REPUBLIK IN ÖSTERREICH UND ZNOVÍN ZNOJMO GEDANKT.

005 **Předmluva**
Vorwort

006 **Úvod**
Einleitung

017 **Universität für angewandte Kunst Wien**
Univerzita užitého umění Vídeň

037 **Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze**
Hochschule für angewandte Kunst Prag

061 **Fachhochschule Mainz**
Vysoká škola uměleckoprůmyslová Mainz

071 **Fakulta architektury Vysokého učení technického v Brně**
Fakultät für Architektur der Technischen Universität Brünn

091 **Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně**
Fakultät für bildende Kunst der Technischen Universität Brünn

VYDALA / HERAUSGEBER: VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE
KONCEPCE / KONZEPTION: TOMÁŠ DIMTER, BORIS JIRKŮ, KAREL POKORNÝ
REPRO FOTO / FOTOS: ONDŘEJ PŘIBYL, ZBYNĚK HRBATA,
IVANA ARMUTIDISOVÁ A MICHAELA DVOŘÁKOVÁ
GRAFICKÁ ÚPRAVA / GESTALTUNG: VŠUP
PRODUKCE / PRODUCTION: KAREL KERLICKÝ (KANT)
PŘEDTISKOVÁ PŘÍPRAVA / LITHOGRAPHIE: KANT
TISK / DRUCK: PROTISK, ČESKÉ BUDĚJOVICE
© VYDALA VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE 2003
ISBN 80-90-1982-8-7

Výstava Figurama, která v roce 2001 ve Znojmě poprvé představila kresby studentů pražské Vysoké školy uměleckoprůmyslové a brněnské Fakulty architektury VUT, se po dvou letech rozrostla na mezinárodní projekt, jehož se kromě výše zmíněných institucí účastní i vídeňská Univerzita užitého umění a nejnověji také Vysoká škola uměleckoprůmyslová z německého Mainzu a Fakulta výtvarných umění VUT Brno.
Jsem rád, že se spolupráce opírající se o vzájemné uznání jinakosti v přístupu ke kresbě lidského těla nevyčerpala v několika výstavách, ale přerostla v přátelskou spolupráci, která přesahuje zdi kreslíren.
Jsem si dobře vědom, že bez osobní angažovanosti jednotlivých pedagogů by podobný projekt nikdy nepřežil jednu jedinou výstavu. A protože se smysl mezinárodního projektu Figurama už osvědčil ve výstavních prostorách ve Znojmě, Brně, Praze i Vídni, doufám, že se vedení zúčastněných škol chopí příležitosti a bude i nadále poskytovat prostor i finanční zázemí pro rozvíjení projektu, o jehož smyslu netřeba pochybovat.

prof. Jiří Pelcl
Rektor VŠUP

Die Ausstellung Figurama, die 2001 zum ersten Mal in Znaim Zeichnungen von Studenten der Prager Universität für angewandte Kunst und der Brünner Fakultät für Architektur der Technischen Universität vorstellte, ist innerhalb von zwei Jahren zu einem internationalen Projekt herangewachsen, an dem ausser den oben erwähnten Institutionen auch die Wiener Universität für angewandte Kunst und jüngst auch die Fachhochschule Mainz und die Fakultät für bildende Kunst der Technischen Universität Brünn teilnehmen.
Ich bin froh, dass sich die Zusammenarbeit, die sich auf die gegenseitige Akzeptanz des Andersseins bei der Herangehensweise an das Zeichnen des menschlichen Körpers gründet, nicht in einigen Ausstellungen erschöpfte, sondern zu einer freundschaftlichen Zusammenarbeit gewachsen ist, die die Wände der Ateliers überschreitet.
Ich bin mir genau bewusst, dass ein ähnliches Projekt ohne das persönliche Engagement der einzelnen Pädagogen eine einzige Ausstellung niemals überlebt hätte. Und da sich der Sinn des internationalen Projektes bereits in den Ausstellungsräumen in Znaim, Brünn, Prag und Wien bewährt hat, hoffe ich, dass die Leitungen der beteiligten Schulen die Gelegenheit ergreifen und auch weiterhin Raum und finanzielle Grunlagen für die Entwicklung des Projektes bereitstellen, über dessen Sinn nicht geweifelt werden kann.

prof. Jiří Pelcl

Rektor der Universität für angewandte Kunst Prag

Studium aktu na Univerzitě užitého umění Vídeň:

Převod toho, co může vnímat školené oko, je směrodatné pro celkovou šíři moderního a progresivního umění. Dnes již není oprávněné „umně" vytvářet iluzi prostoru ve smyslu naturalistické a idealistické tradice. Ale samozřejmé zacházení se vztahy, rovnováhou, plochou a čárou či jejich destrukce je možné pouze tehdy, když je po ruce vědění o kauzálních spojitostech.
Ve studiu aktu probíhá jasné obsahové zaměření; kurzy v tomto oboru zahrnují obsáhlý program, který sahá od konstruktivního kreslení až k večernímu aktu; obsah je do značné míry závislý na osobě vyučujícího, jeho učebním programu a metodě.

ao. Univ.–Prof. Mag. art. Prof. Josef Kaiser

„Vlastního smyslu umění nemá, jest pouze obrazem smyslu našeho života." Emil Filla

Figurální kreslení je akreditováno jako základní doprovodná disciplína, která doplňuje výuku všech ateliérů na Vysoké škole uměleckoprůmyslové. Kreslení probíhá třikrát týdně po šesti hodinách. Otevřel jsem večerní universitu pro veřejnost (až 160 studujících za semestr), abych umožnil odborné vzdělávání všem, kteří o ně stojí. Tito posluchači mají stejný studijní program jako naši studenti. Jsou zde zájemci, kteří se připravují na studium vysokých uměleckých škol, amatéři, kteří se zdokonalují jen pro radost, profesionálové, kteří si zvyšují odbornost, ale i studenti z jiných vysokých škol. Ve čtyřech ateliérech se střídá 10-12 modelů různých typů, věku a pohlaví. Nakupuji role papíru, vytvářím fotodokumentaci nejlepších prací, pořádám výstavy. Ve škole vznikají kresby v životní velikosti a jako domácí práci studentům zadávám studie jejich vlastního těla. Největší problém jsem měl s obrodou kresby jako disciplíny v roce 1990. Studenti se ptali po jejím smyslu ve světě nových médií a technologií. Po první výstavě, kterou od té doby pořádám každoročně, jsem už takovou otázku neslyšel.
Za školní rok vznikne kolem 4 500 kreseb, 50 nejlepších vystavím a po hlasování všech návštěvníků udělím finanční cenu Kresba roku VŠUP. Při výuce, která je zcela praktická, obcházíme společně s asistentem studenty, pomáháme při hledání optimálního úhlu pohledu a kompozice, snažíme se, aby si sami dokázali přesně definovat perspektivní deformace a tak posílili vlastní pohled a výraz. Na závěr každého tříhodinového bloku nechám kresby rozložit vedle sebe a na této improvizované výstavě provedu hodnocení

Figurama 2003 – Vídeň

a analýzu každé kresby. Ano, vím, je to subjektivní hledisko, stejně jako vím, že jsem slepý na jedno oko. Objektivní posuzovatel je slepý na obě.

V první fázi učím vidět přímo, protože vše vidíme zkresleně. Prostor je zakřivený a náš horizont je jako vodní hladina, v níž je zalomená hůl perspektivy. Také je třeba poznat plastickou anatomii lidského těla i jednotlivosti, oči, nos, rty, uši, ruce, nohy, poznat stavbu a aplikovat ji na různé typy lidí. V další fázi podporuji odpoutání od obecné reality – jak říkám – k pravdivější nadrealitě a vlastnímu způsobu vidění, kde má hlavní slovo tvůrce a jeho postoj. V té chvíli už jsou studenti schopni odlišit, kolik poznání mohou, ale nemusí používat. Už mají možnost volby. Mám před očima svého oblíbeného italského metafyzického malíře Giorgo de Chirika, který, ve své touze po zvládnutí řemesla, dospěl po svých famózních surrealistických obrazech bohužel až ke zcela akademicky malovaným zátiším.

Zpočátku jsou to spíš povinné jízdy s volným programem, s tradičními materiály jako je uhel, rudka, grafit, pastel, akvarel, kvaš. Později se objevují materiály netradiční, až po takové unikáty jako kresba kávou, prachem nebo vazelínou na sulfitový nebo térový papír. Toto vše je však jen průprava, tím důležitějším momentem je, že jsme se ocitli na společné cestě vzájemného obohacování. Spojuje nás společný prožitek a to, že „to

umíme". Miluji řemeslo a mrzí mě, když se na něho v jakémkoli hledí z patra. Samozřejmě, umíme ho proto, abychom s ním vědomě zacházeli a nebyli jím svazování, nýbrž ho duchem povyšovali. Když jsem svému francouzskému studentovi Rudysovi Alfrédasovi na první hodině řekl, že nakreslil všechno špatně, odpověděl: „Tak mi řekněte, jak to má být dobře, abych to příště zvládl." Nelze. Je to běh na dlouhou trať, a vše dobré i zlé z předchozích kreseb je v různém poměru obsaženo v kresbách následujících. Je to proces sebeuvědomování a postupného poznávání světa prostřednictvím kresby. Což je naše společná řeč. Naučit se vše sám, to může trvat 10 let, ale nemusí se to podařit nikdy. Ale škola s kvalitním vedením představuje skleník, pařeniště, kde od mechu, čočky přes sukulenty k orchidejím roste vše rychleji za všeobecného zájmu a vzájemného vyměňování receptů. Vysoká škola uměleckoprůmyslová takovým skleníkem určitě je.

Pro mne kresba není přípravou na něco, ale naopak, vše je přípravou na kresbu, která pro mne představuje určitý vrchol poznání, jež není zatíženo hmotou. Kresba je pro mne ideou, čistým duchem, polibkem božím.U vědomí toho, že jsem taky jenom hlína, toho času organická, cítím, že ono vytváření děl a jiného světa mimo sebe, je to, co nás povyšuje a dává našemu životu smysl.

doc. ak. mal. Boris Jirků

Zreprodukovat se dílem

Správné slovo, dílo, to je část mého já, a proto za něj zodpovídám hlavně sám sobě, okolí ať si zvyká, jsem už zkrátka takovej. Ano, jsem ten, kdo na sobě pracuje, to je autorství, povinnost, zodpovědnost, nepodvádění.

Téma zadání je „změřte se"; vším možným, krejčovským metrem, provázkem, lehněte si na baličák, ať může kolega obkreslit váš obrys, sami to nedokážete. Poznejte svou formu, tvar vaší kůže. To vše dělte čtyřma a zhotovte papírovou síť z podélných a příčných lamel, které mají na obvodu tvar určité části vašeho těla. Proč pořád hledat model, když každý jsme nositelem těla. Zhotovte, sestavte, slepte, umístěte na pevnou podložku.

To je ale teprve začátek, neboť při zhotovování autor přemýšlí o sobě, jak jinak, a začíná si uvědomovat jednotlivosti, které předtím mohly být podružné. Forma se nemění, ale je tu barva.

Figurama 2003
Vídeň

A proto: spojuj tvar s dotyčnou provokatérkou, každá část, každá skulina, ploška, hrana jsou k tomu dobré, i podložka, vždyť spíme vleže; nabízí se všechno, jen to vzít. Ale jak? To už je život. A ten má výsledek každý jiný, individuální, neopakovatelný.
Takže jdeme dál, tohle ještě nestačí. Co iluze, prostor, záznam, ať je na co koukat, vždyť už si přece ví rady. Na velký formát, přesněji na B1, proveď figuru-objekt, bizarní loutku s lidskou formou, anebo jen formu samu. Konečně je formalismus odhalen, a proto šup s ním na světlo, do prostoru, tam, kde jsme i my, žádný schovávání a pěkně naze.
A s pravdou ven: Co umíš? Co je v tobě? Jak uvažuješ o sobě? Co si vlastně myslíš? Ukaž, jestli máš co. Student architektury je v nevýhodě kvůli značnému rozsahu výuky, výtvarně návrhovou práci v jednotlivých ateliérech prolíná stavebně technická specializace. Naplněnost programu nedovoluje přidat výuku anatomie. Ale i ta je potřebná, vždyť architektura je užité umění, které ve značné míře řeší jak interiér, tak i mobiliář ve vztahu k lidské proporci. Lidská figura je tu kánon, funkční skutečnost. Zjišťování a vyhledávání vlastní tvarové analogie, párovosti stranového uspořádání, změřitelnosti vlastních proporcí s přidáním váhového předpokladu, neboť chodidlo musí unést celé tělo – to jsou důležité poznatky, které do jisté míry rozšiřují informaci, co vše je nutné respektovat. Samotná provokace tvarem v dostatečné míře posiluje vědomí sounáležitosti s davem, neboť prohlížením modelu vzniká vztah „já-on", který se tu pomocí daného úkolu mění na „já také".

Zdrojem myšlenky i formy je autor, jenž se mnohem lépe vžije do situace a její pochopení má trvalou působnost. Jak zacházet s vlastním tělem? Je dobré si je uvědomovat jako bychom ho mohli prostupovat, vnímat i části, které jsou obtížně spatřitelné. Tomu napomáhají jednotlivé řezy, jejichž tvarovou nezaměnitelnost může autor potvrdit, lépe řečeno upozornit na ni barvou.
Nezbytnost metody je v posilování zodpovězenosti důvodu, hlubší promyšlenosti vztahů, uvědomování si širšího záběru jednotlivých vlivů působících na výsledek. Autor reflektuje sama sebe nejen v poloze tvarotvorné, přínosem je vlastní filozofie řešení, kdy je vliv kantora vytlačen spíše do pozice arbitra než startéra a vedoucího v jedné osobě. Poslání školy je právě toto, neboť nejcennější je samostatnost. Hlavně v praxi.

akad. mal. Karel Pokorný

Mám za to, že kresba je jakýmsi „kvasem" veškeré vizuální tvorby. Pro každého, kdo zobrazuje své myšlení je (nebo by aspoň měla být) nezbytnou součástí života. Bez tohoto kvasu tvorba „nenakyne", nerozvine se, zůstane stát někde na počátku. Jen mouka a voda...
Avšak projde-li kvasem, vzedme se z vnitřku. Myšlenky mohou probublat hmotou a formou až k závratné lehkosti, mohou překročit sebe sama.
Figurální kresba, jak ji vnímám já, však v sobě skrývá něco jiného: Tady těsto kyne a peče se zároveň. Proces kvasu (přípravy, studie), při kterém vzniká definitivní neopakovatelný výsledek. Domácí buchty mezi pečivem.
Jednou jsem kdesi zaslechl, že opravdu dobré buchty může upéct jenom dobrý člověk. Myslím, že je to třeba říci jinak: Každý se může naučit péct dobré buchty a ten, kdo se snaží naučit péct dobré buchty, nemůže být špatný člověk.
Zda potom dáte do buchet mák, tvaroh nebo povidla, je věcí vašeho gusta. Ale jedno je jisté: Těsto se ošidit nedá...

Mgr. A. Kryštof Krejča

Figurama 2003 – Vídeň

Die Übersetzung dessen, was das geübte Auge wahrnehmen kann, ist für die gesamteBandbreite der modernen und progressiven Kunst zwingend. Es ist zwar kaum mehr legitim, die Illusion des Raumes im Sinne naturalistischer und idealistischer Traditionen „könnerisch" zu verfertigen. Aber der selbstverständliche Umgang mit Proportion, Gleichgewicht, Fläche und Linie beziehungsweise deren Brechung ist nur möglich, wenn das Wissen über die kausalen Zusammenhänge vorhanden ist.

Im Aktstudium erfolgt eine klare inhaltliche Positionierung; die Lehrveranstaltungen in diesem Fach umfassen ein aufeinander abgestimmtes Programm, das vom konstruktiven Zeichnen bis zum Abendakt reicht; der Inhalt wird in besonderem Maße von den Lehrenden, ihrem Lehrprogramm und ihrer Methode bestimmt.

ao. Univ.–Prof. Mag. art. Josef Kaiser

„Die Kunst besitzt keinen eigenen Sinn, sie ist lediglich ein Sinnbild unseres Lebens."

Emil Filla

Figurales Zeichnen ist als grundlegende Begleitdisziplin akkreditiert, die den Unterricht aller Ateliers auf der Hochschule für Kunstgewerbe ergänzt. Das Zeichnen findet dreimal wöchentlich statt jeweils sechs Stunden lang statt. Ich habe die Abenduniversität für die Öffentlichkeit (bis zu 160 Studierende pro Semester) ins Leben gerufen, um allen Interessierten eine Fachausbildung zu ermöglichen. Diese Hörer haben das gleiche Studienprogramm wie unserer Studenten. Es gibt hier Interessierte, die sich für das Studium auf den Hochschulen für Kunst vorbereiten, Amateure, die sich nur aus Spaß an der Freude vervollkommnen, Profis, die ihre Fachkompetenz erhöhen, aber auch Studenten von anderen Hochschulen. In vier Ateliers wechseln sich 10-12 Modelle unterschiedlichen Typs, Alters und Geschlechts ab. Ich kaufe Papierrollen, stelle Fotodokumentationen der besten Arbeiten zusammen, veranstalte Ausstellungen. In der Schule entstehen Zeichnungen in Lebensgröße und als Hausarbeiten gebe ich den Studenten Studien ihres eigenen Körpers auf.

Das größte Problem stellte sich mir in Gestalt der Wiedereinführung des Zeichnens als Disziplin im Jahre 1990 entgegen. Die Studenten fragten nach dessen Sinn in einer Welt der neuen Medien und Technologien. Nach der ersten Ausstellung, die ich seither jährlich veranstalte, habe ich solch eine Frage nie wieder gehört.
Im Laufe eines Schuljahres entstehen ca. 4500 Zeichnungen, die besten 50 stelle ich aus und nach der Abstimmung aller Besucher erteile ich den dotierten Preis „Zeichnung des Jahres VŠUP". Beim Unterricht, der sich ganz praktisch orientiert, schreiten wir gemeinsam mit dem Assistenten die Studenten ab, helfen beim Finden eines optimalen Winkels bei Ansicht und Komposition, versuchen sie so weit zu bringen, dass sie sich selbst genau perspektivische Deformationen definieren können, um so eigene Ansicht und Ausdruck zu stärken. Am Schluss eines jeden dreistündigen Blocks lasse ich die Zeichnungen nebeneinander legen und auf dieser improvisierten Ausstellung führe ich Bewertung und Analyse jeder Zeichnung durch. Ja, ich weiß, dass dies ein subjektiver Standpunkt ist, genauso wie ich weiß, dass ich auf einem Auge blind bin. Ein objektiver Beurteiler ist blind auf beiden.
Während der ersten Phase lehre ich das direkte Sehen, da wie alles verzerrt sehen. Der Raum ist gekrümmt und unser Horizont ist wie ein Wasserspiegel, in dem der Perspektivestab gebrochen ist. Man muss auch die plastische Anatomie des menschlichen Körpers und die Details, Augen, Nase, Lippen, Ohren, Hände, Beine kennen lernen, den Bau kennen lernen und sie auf verschieden Menschentypen anwenden. In der weiteren Phase unterstütze ich die Loslösung von der allgemeinen Realität- wie ich sage – zur wahreren Überrealität und eigenen Sehensweise, wo das Wort der Schöpfer und dessen Standpunkt haben. In diesem Augenblick sind die Studenten in der Lage zu unterscheiden, wie viel Erkenntnis sie benutzen können, aber nicht müssen. Sie besitzen schon die Möglichkeit der Wahl. Ich sehe vor Augen meinen beliebten italienischen, metaphysischen Maler Giorgo de

Chirika, der in seiner Sehnsucht nach der Beherrschung des Handwerks, nach seinen famosen surrealistischen Bildern, leider bis zu völlig akademisch gemalten Stilleben heranreifte. Anfangs sind dies eher Pflichtfahrten mit freier Kür, mit traditionellen Materialien wie z.B. Kohle, Rötel, Graphit, Pastell, Aquarell, Gouache. Später tauchen untraditionelle Materialien auf, bis hin zu solchen Unikaten wie dem Zeichnen mit Kaffee, Staub oder Vaseline auf Sulfit- oder Teerpapier.

Dies alles ist jedoch bloße Vorbereitung, der wichtigere Moment ist, dass wir uns auf dem gemeinsamen Weg der gegenseitigen Bereicherung befinden. Uns verbindet das gemeinsame Erlebnis und das, dass „wir es können". Ich liebe dieses Handwerk und es tut mir leid, wenn man in allem möglichen auf es von oben herabsieht. Natürlich, wir können es deswegen, damit wir mit ihm bewusst umgehen und dadurch nicht gefesselt werden, sondern es durch den Geist erhöhen. Als ich meinem französischen Schüler Rudy Alfrédas in der ersten Stunde erklärte, dass er alles schlecht gezeichnet hatte, antwortete er: „Dann sagen Sie mir, wie es gut zu sein hat, damit ich es das nächste mal beherrsche". Man kann es nicht. Es ist ein Langstreckenlauf, und alles Gute und Schlechte aus den vorhergehenden Zeichnungen ist in unterschiedlichem Maße in den nachfolgenden Zeichnungen enthalten. Es ist ein Prozess des Sich-Selbst-Bewusst-Seins und des allmählichen Kennenlernens der Welt durch das Mittel der Zeichnung. Was unsere gemeinsame Sprache ist. Alles alleine zu lernen, das kann 10 Jahre dauern, aber es muss niemals gelingen. Aber eine Schule mit einer qualitätsvollen Leitung stellt ein Treibhaus dar, eine Brutstätte, wo unter allgemeinem Interesses und des gegenseitigen Rezeptaustauschs von Moos, Linsen über Sukkulenten bis hin zu Orchideen alles schneller wächst. Die Hochschule für angewandte Kunst ist sicherlich so ein Treibhaus.

Für mich ist die Zeichnung keine Vorbereitung für etwas, sondern umgekehrt, alles ist Vorbereitung für die Zeichnung, die für mich einen bestimmten Höhepunkt der Erkenntnis bedeutet, die nicht mit Materie belastet ist. Eine Zeichnung ist für mich Idee, reiner Geist, ein Kuss Gottes. Wenn ich mir vergegenwärtige, dass ich auch nur Lehm bin, zur Zeit organischer, dann fühle ich, dass die Schöpfung von Werken und einer anderen Welt außerhalb von sich selbst, eben jenes darstellt, was uns erhöht und unserem Leben Sinn gibt.

doc. ak. mal. Boris Jirků

Sich durch das Werk Reproduzieren

Das richtige Wort, das Werk, das ist ein Teil meines Ich, und daher bin ich vor allem mir gegenüber verantwortlich, die Umgebung soll sich gewöhnen, ich bin nun mal so einer. Ja, ich bin derjenige, der an sich arbeitet, das ist Urheberschaft, Pflicht, Verantwortung, Nichtbetrügen.
Das vorgegebene Thema lautet „Messt euch"; mit allem möglichen, dem Schneidermaß, dem Strick, legt euch auf das Pausenpapier, damit der Kollege eure Umrisse zeichnen kann, selber schafft ihr das nicht. Erkennt eure Form, die Form eurer Haut. Das alles teilt durch vier und fertigt ein Papiernetz aus waagerechten und senkrechten Lamellen an, die am Umfang die Form eines bestimmten Teiles eueres Körpers besitzen. Warum immer ein Modell suchen, wenn ein jeder der Träger seines Körpers ist. Fertigt an, stellt zusammen, klebt zusammen, befestigt auf eine feste Unterlage.
Das ist aber erst der Anfang, denn bei der Anfertigung denkt der Autor über sich nach, wie anders, und fängt an, Details wahrzunehmen, die bislang zweitrangig sein konnten. Die Form verändert sich nicht, aber hier gibt es die Farbe.
Und deswegen: verbinde die Form mit der entsprechenden Provokateurin, jedes Teil, jede Ritze, Fläche, Kante eignen sich dafür, auch eine Unterlage, denn wir schlafen im Liegen; es bietet sich alles an, man muss es nur ergreifen. Aber wie? C'est la vie.
Und das Leben bietet immer ein anderes, individuelles, unwiederholbares Ergebnis.
Also gehen wir weiter, dies genügt noch nicht. Was Illusionen, Raum, Aufzeichnung, es soll etwas zu sehen sein, denn man weiß sich zu helfen. Auf Großformat, genauer gesagt auf B1, führe ein Figur-Objekt durch, eine bizarre Marionette mit menschlicher Form, oder nur die Form selbst. Endlich ist der Formalismus enthüllt, also her mit ihm ans Licht, in den Raum, dorthin, wo auch wir sind, kein Versteckspiel und schön nackt. Und raus mit der Wahrheit: Was kannst Du? Was steckt in Dir? Wie denkst Du über Dich nach? Was denkst Du überhaupt? Zeige, wenn Du etwas hast.
Ein Architekturstudent ist wegen dem umfangreichen Unterricht im Nachteil, die in den einzelnen Ateliers künstlerisch entworfene Arbeit verwebt sich mit der bautechnischen Spezialisierung. Die Programmfülle erlaubt es nicht, einen Anatomieunterricht hinzuzufügen. Aber auch dieser ist notwendig, denn die Architektur ist genutzte Kunst, die gewissermaßen sowohl das Interieur, als auch das Mobiliar in Beziehung zur menschlichen Proportion behandelt.
Die menschliche Figur ist hier Kanon, funktionelle Wirklichkeit. Das Sichern und Aufsuchen der eigenen Formanalogie, der Gepaartheit der Seitenanrichtung, der Messbarkeit der eigenen Proportionen unter Zugabe der Gewichtsprämisse, denn der Fuß muss den ganzen Körper tragen – das sind wichtige Erkenntnisse, die gewissermaßen jene Information verbreiten, was alles zu respektieren ist. Die eigentliche Provokation durch die Form verstärkt ausreichend das Bewusstsein der Verbundenheit mit der Masse, denn durch das Beschauen des Modells entsteht die Beziehung „Ich-Es", die sich mittels der gegebenen Aufgabe auf „Ich auch" verändert. Quelle des Gedankens und der Form ist der Autor, der sich weitaus besser in die Situation ver-

setzt, und deren Begreifen besitzt permanente Wirksamkeit. Wie kann man mit dem eigenen Körper umgehen? Es ist gut, sich seiner bewusst zu sein als ob man ihn durchschreiten, und auch Teile wahrnehmen könnte, die schwer ersichtlich sind. Dazu dienen einzelne Schnitte, deren Unveränderlichkeit der Form vom Autor bestätigt werden kann, besser gesagt, durch Farbe auf sie aufmerksam machen.
Die Unerlässlichkeit der Methode liegt in der Stärkung der Geantwortetheit der Ursache, der tieferen Durchdachtheit der Beziehungen, des Sich-Bewusstmachens eines breiteren Abschnitts einzelner Einflüsse, die auf das Ergebnis einwirken.
Der Autor reflektiert sich selbst nicht nur in der formgebenden Lage, eine Bereicherung stellt die eigene Lösungsphilosophie dar, wenn der Einfluss des Kantors eher in die Position eines Vermittlers denn als in die eines Starters und Leitenden in einer Person hinausgedrückt ist. Die Berufung der Schule ist gerade dieses, denn am wertvollsten ist die Eigenständigkeit. Vor allem in der Praxis.

akad. mal. Karel Pokorný Aktstudium an der Universität für angewandte Kunst Wien:

Ich bin der Meinung, dass die Zeichnung eine „Gärung" des ganzen visuellen Schaffens darstellt. Für jeden, der sein Denken verbildlicht ist sie (oder sollte zumindest sein) ein unerlässlicher Bestandteil des Lebens. Ohne diese Gärung „geht" das Schaffen „nicht auf", es entwickelt sich nicht, bleibt irgendwo am Anfang stehen. Bloßes Mehl und Wasser...
Aber sofern es die Gärung durchläuft, dann geht es von innen her auf. Gedanken können durch Materie und Form bis zu schwindelerregender Leichtigkeit hindurchblubbern, können sich selbst überschreiten.

Die figurale Zeichnung, wie ich sie wahrnehme, verbirgt in sich jedoch etwas anderes: hier geht der Teig auf und wird gleichzeitig gebacken. Ein Gärungsprozess (Vorbereitungen, Studien), bei dem das definitive, nicht wiederholbare Ergebnis entsteht. Hausgemachte Buchteln zwischen Gebäck.
Irgendwann einmal habe ich vernommen, dass wirklich gute Buchteln nur ein guter Mensch backen kann. Ich denke, dass man das anders ausdrücken muss: jeder kann lernen, gute Buchteln zu backen, und derjenige, der versucht gute Buchteln zu backen, kann kein schlechter Mensch sein.
Ob Sie dann den Buchteln Mohn, Quark oder Pflaumenmus beifügen, ist dann schon die Sache Ihres Geschmackes. Aber eines ist sicher: den Teig kann man nicht hinters Licht führen...

Mgr. A. Kryštof Krejča

017 **Univerzita užitého umění Vídeň**
Universität für angewandte Kunst Wie

Výtvarný institut Institut für Bildende Kunst
Oddělení Kresba aktu Abteilung Aktzeichnen

Vedoucí oddělení Abteilungsleiter
ao.Univ. – Prof. Mag. art. Josef Kaiser

ao. Univ.–Prof. Mag. art. Josef Kaiser:
Základy kresby aktu / Grundlagen des Aktzeichne
Univ.–Prof. Mag. art. Gerhard Müller:
Obraz člověka a kresba / Das Menschenbild und
ao.Univ.–Prof. Mag. art. Friedrich Bastl:
Poměr a linie / Proportion und Linie
AProf. akad. Bildhauer Wilhelm Kopf:
Současná kresba / Die Jetztzeit-Zeichnung / Eine
LB Mag. art. Rudolf Fuchs:
Studium přírody a konstruktivní kresba / Naturstu
A Prof.–Ass. Mag. phil. Sophie-Marie Geretsegg
LB Mag. art. Lisa Kunit

UNIVERSITÄT FÜR ANGEWANDTE KUNST W
OSKAR KOKOSCHKA-PLATZ 2
A – 1010 WIEN
TEL.: ++43 1 711 33-0
WWW.ANGEWANDTE.AT

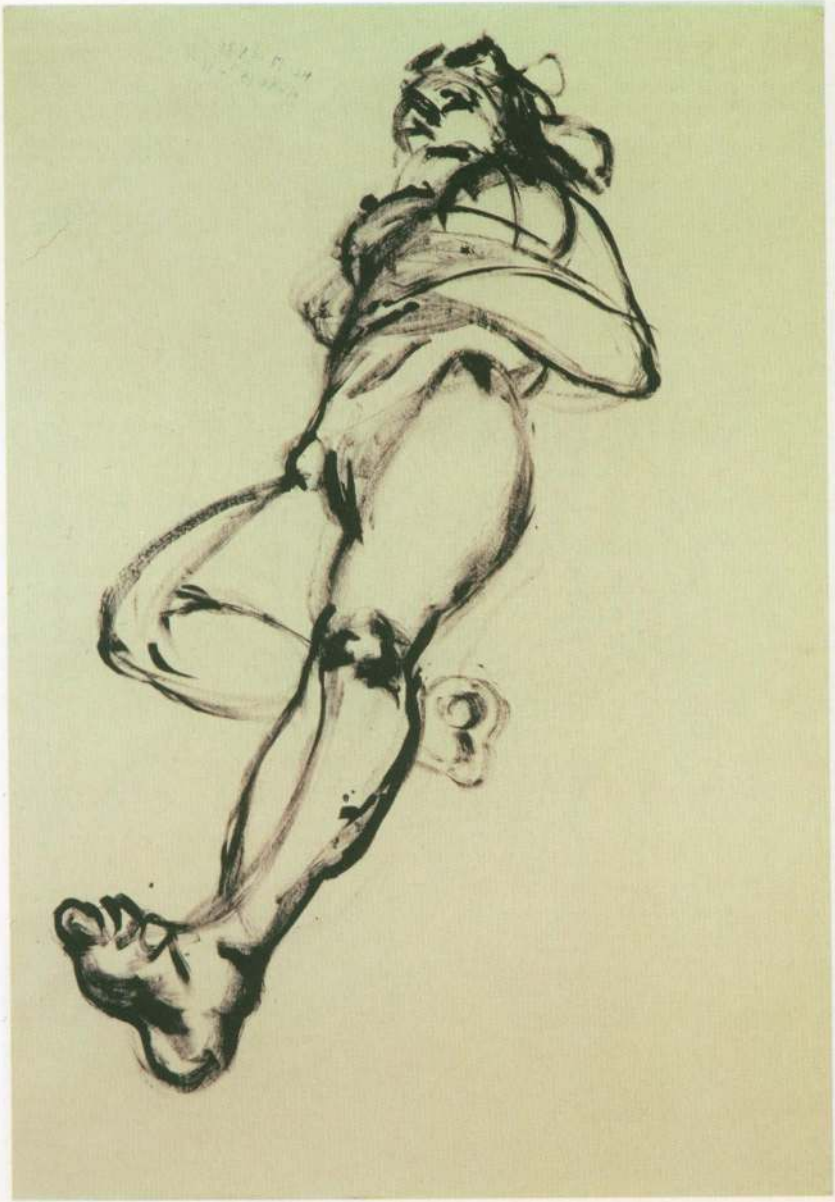
018 **Alisa Aliakseyeva**

grafit a uhel na papíře / Graphit und Kohle auf Papier, 75 x 54 cm, 2003

019 **Borislava Tsankova**

tuš na papíře / Tusche auf Papier, 84 x 60 cm, 2003

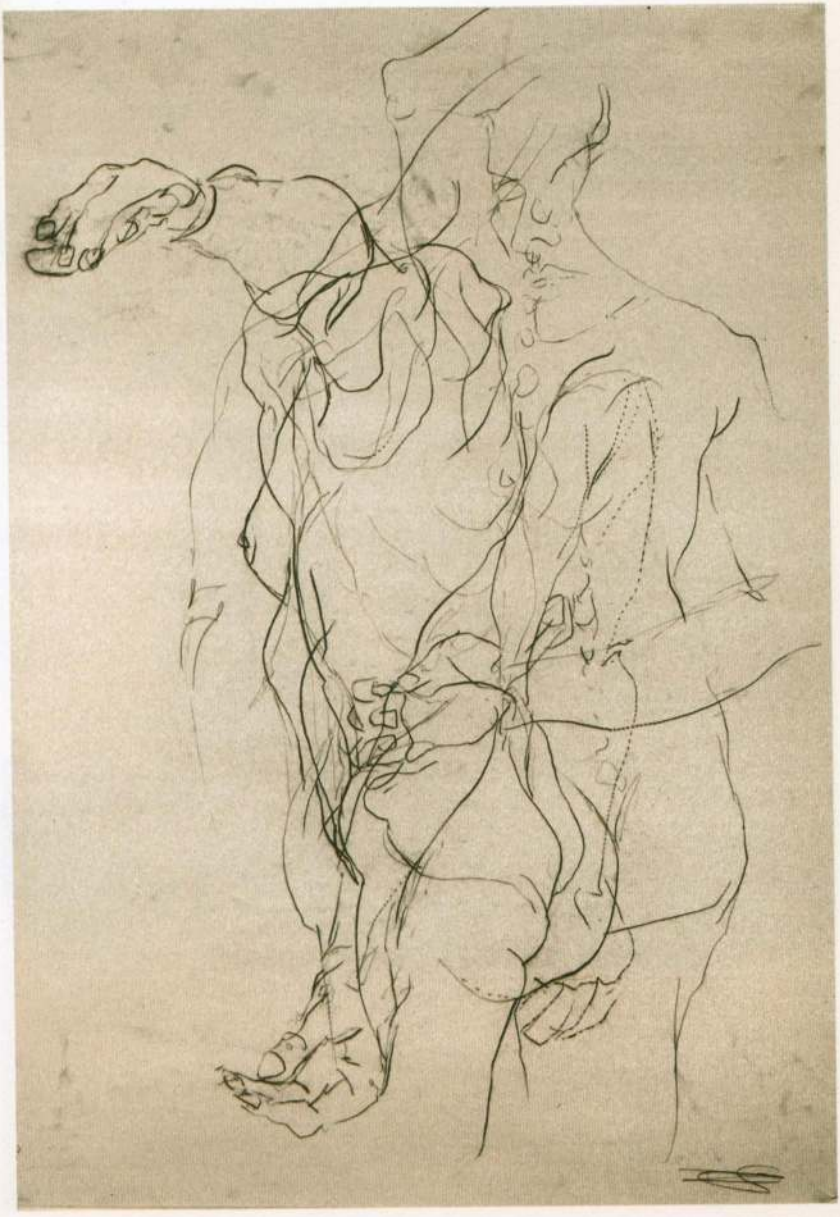
020 **Rene Fadinger**

grafit na papíře / Graphit auf Papier, 90 x 64 cm, 2003

021 **Rene Fadinger**

grafit na papíře / Graphit auf Papier, 90 x 64 cm, 2003

022 **Eva Hradil**

grafit na papíře / Graphit auf Papier 59 x 42 cm, 2003

023 **Eva Hradil**

grafit na papíře / Graphit auf Papier, 42 x 59 cm, 2003

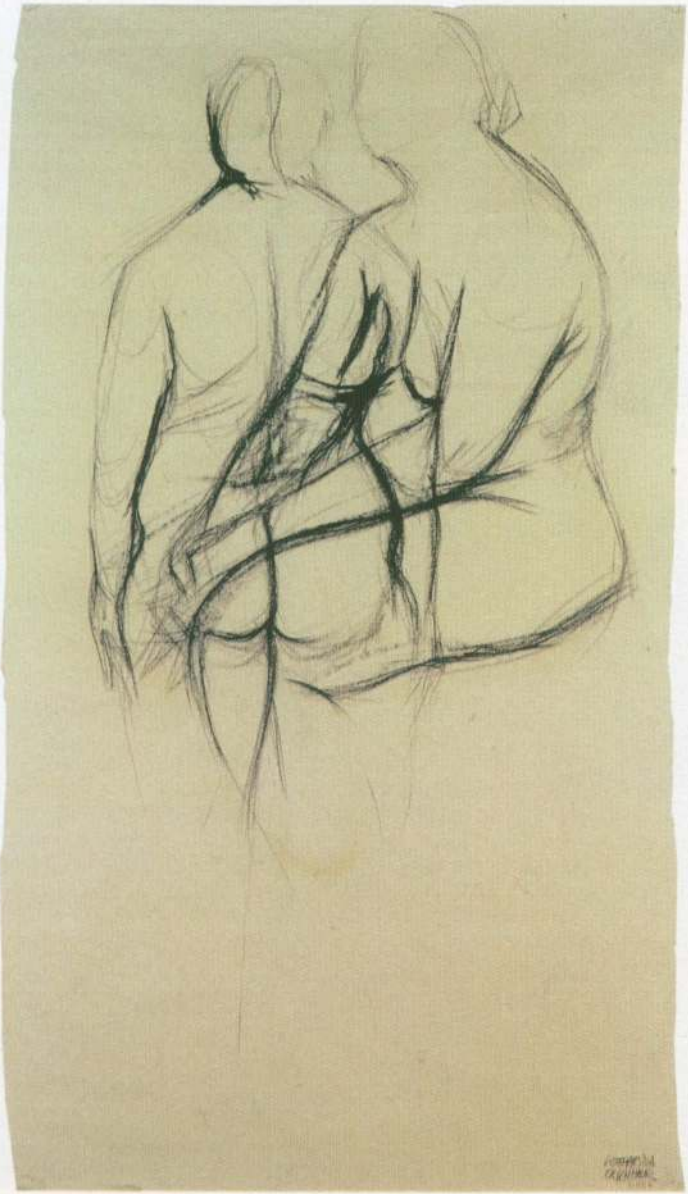
024 **Katharina Olschbaur**

grafit na papíře / Graphit auf Papier, 100 x 57 cm, 2003

025 Katharina Olschbaur

grafit na papíře / Graphit auf Papier, 100 x 57 cm, 2003

026 **Alexandra Baumgartner**

grafit na papíře / Graphit auf Papier, 90 x 63 cm, 2003

027 **Alexandra Baumgartner**

grafit na papíře / Graphit auf Papier, 90 x 63 cm, 2003

028 **Ing. Michael Wegerer**

grafit na papíře / Graphit auf Papier, 115 x 75 cm, 2003

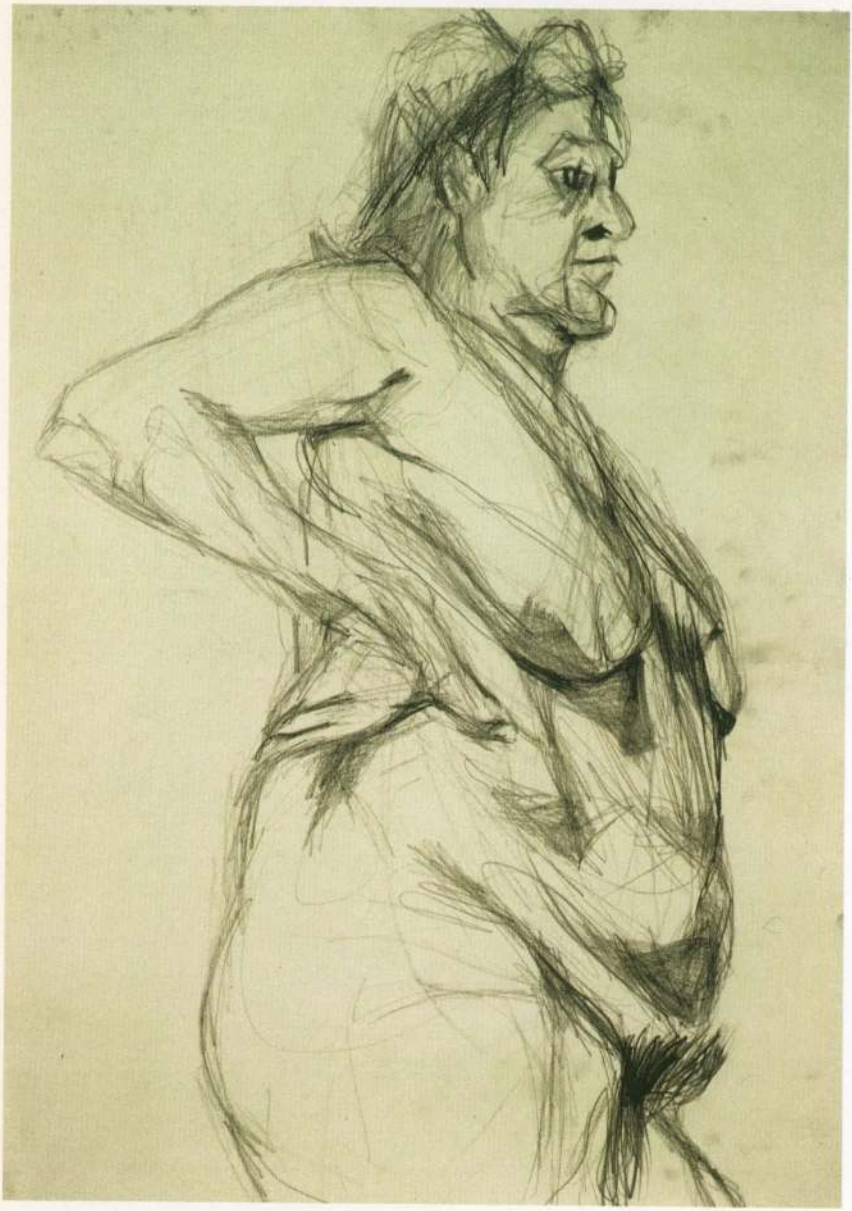
029 Ing. Michael Wegerer

grafit na papíře / Graphit auf Papier, 115 x 75 cm, 2003

030 **Alice Pichler**

grafit na papíře / Graphit auf Papier, 70 x 50 cm, 2003

031 Alice Pichler

grafit na papíře / Graphit auf Papier, 70 x 50 cm, 2003

032 Alfons Pressnitz

barevná tužka na papíře / Buntstift auf Papier, 72 x 47 cm, 2003

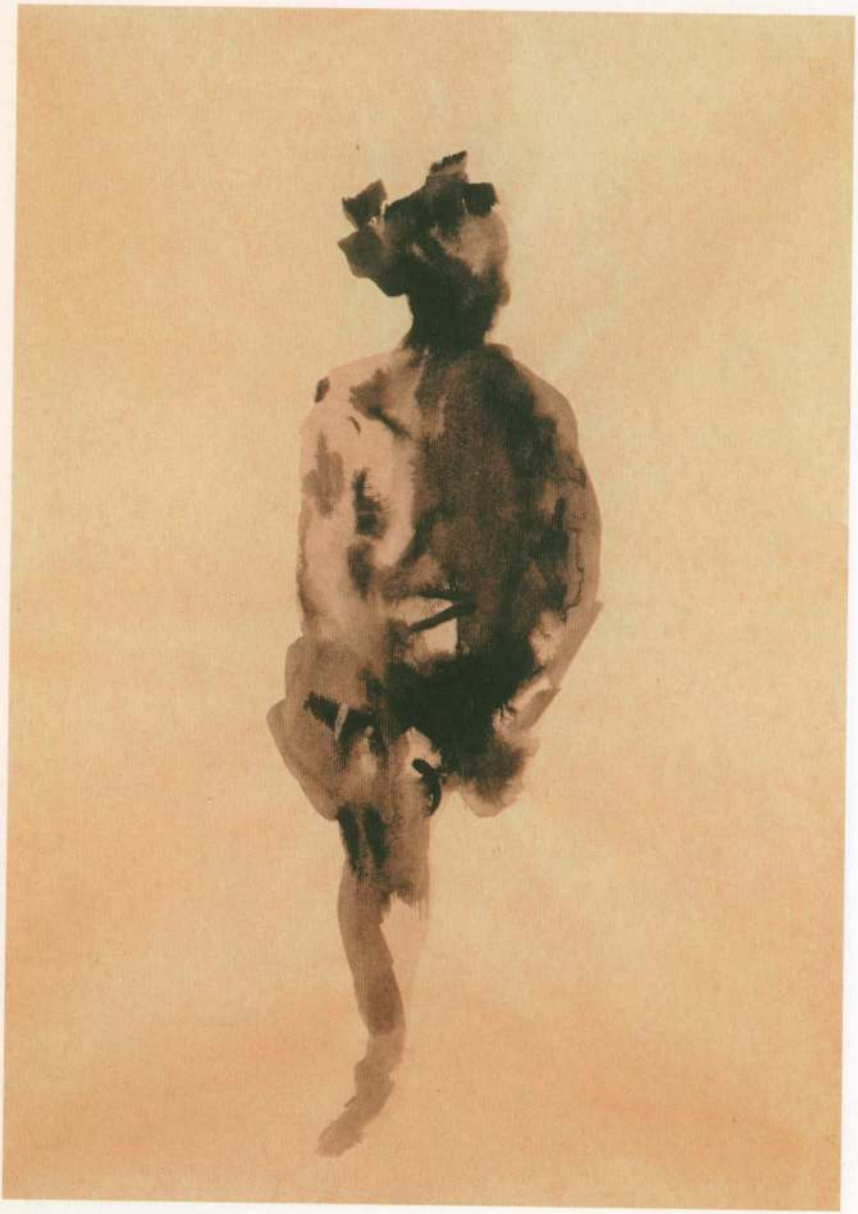
033 **Alfons Pressnitz**

barevná tužka na papíře / Buntstift auf Papier, 72 x 47 cm, 2003

034 **Christine Van Duijne**

tuš na papíře / Tusche auf Papier, 88 x 62 cm, 2003

035 **Christine Van Duijne**

tuš na papíře / Tusche auf Papier, 88 x 62 cm, 2003

037 **Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze**
Akademie für angewandte Kunst Prag

Kreslení Figurales Zeichnen
Vedoucí oddělení Abteilungsleiter
doc. ak. mal. Boris Jirků

doc. ak. mal. Boris Jirků:
Kreslení / Figurales Zeichnen
Mgr. A. Kryštof Krejča:
Kreslení / Figurales Zeichnen

VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE
NÁMĚSTÍ JANA PALACHA 80
CZ - 116 93 PRAHA 1
TEL.: ++ 42 2 510 98 111
WWW.VSUP.CZ

038 **Iva Řehová**

kombinovaná technika / Kombinierte Technik auf Papier, 106 x 200 cm

kresba roku 2003 / die beste Zeichnung des Jahres 2003

039 Iva Řehová

uhel a tuš na igelitu a papíře / Kohle und Tusche auf Folie und Papier, 106 x 200 cm

040 **Iva Řehová**

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm

041 Tamara Volná

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm

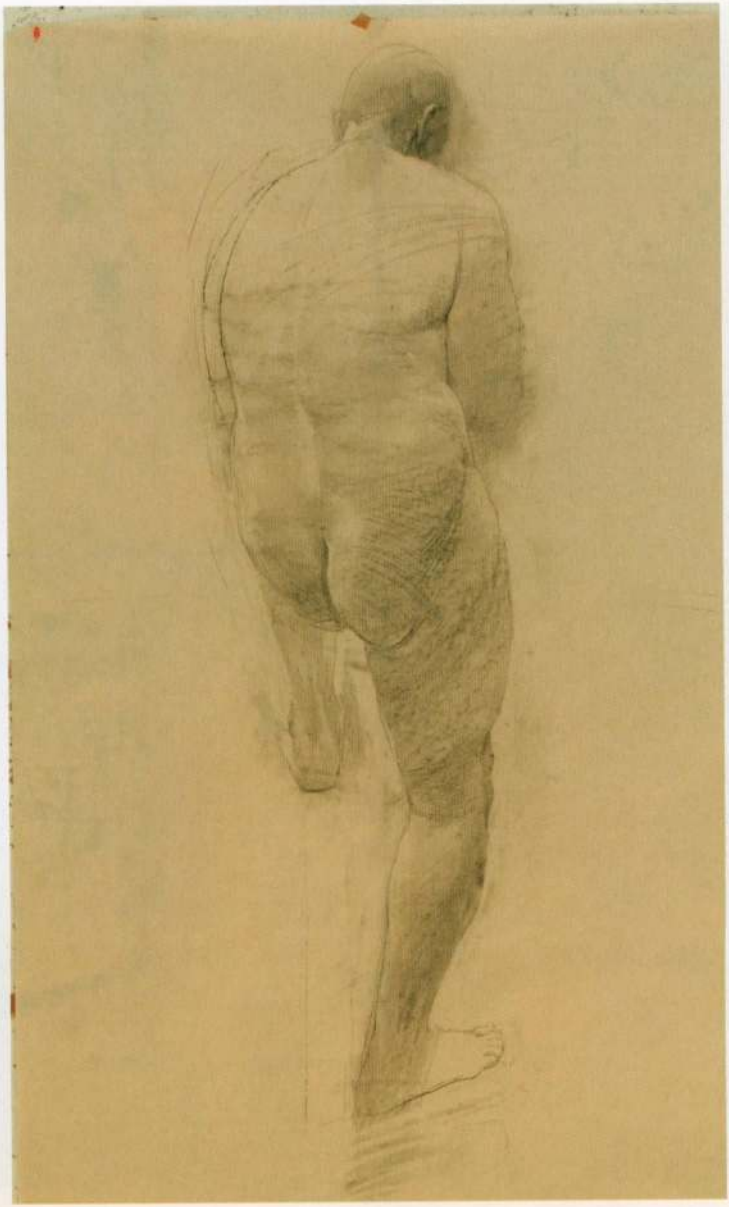

042 **Martin Pokorný**

akryl na papíře / Acryl auf Papier, 106 x 200 cm

043 Radek Petříček (AVU)
uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm

044 **Petr Skala**

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm

45 Richard Baláž

akryl na papíře / Acryl auf Papier, 106 x 200 cm

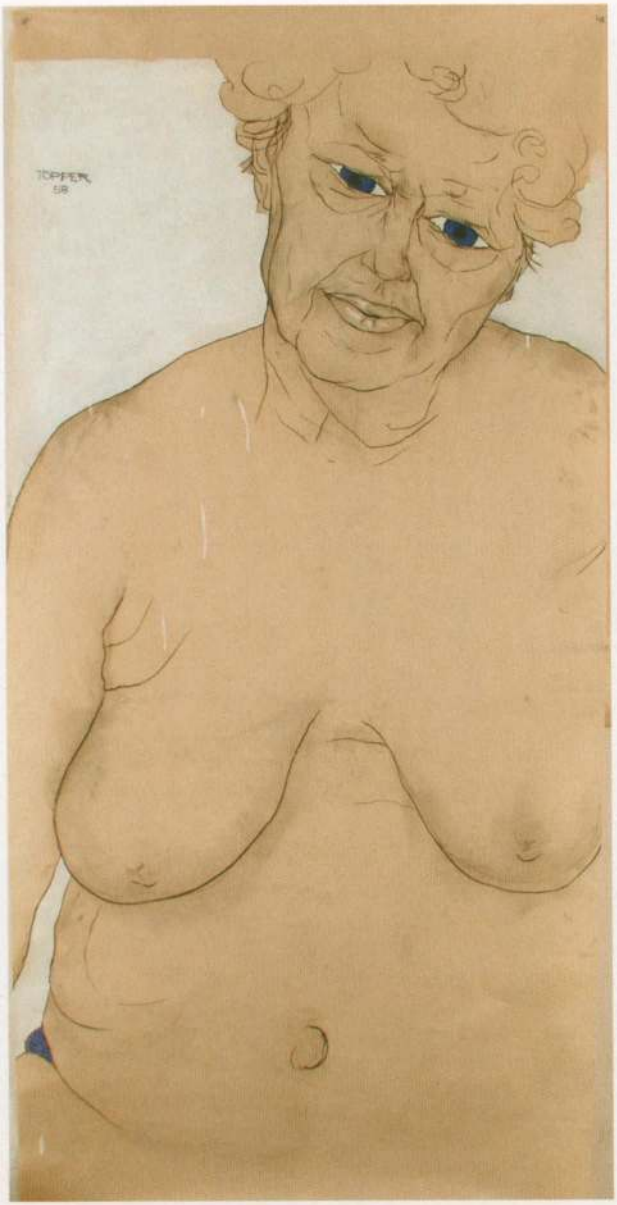
046 **Richard Baláž**

akryl na papíře / Acryl auf Papier, 106 x 200 cm

47 David Töpper

uhel a pastel na papíře / Zeichenkohle und Buntstift auf Papier, 106 x 200 cm

048 **Milan Hanko**

olejový fix na papíře / Buntstift auf Papier, 106 x 200 cm

049 **Magdalena Bartáková**

uhel na papíře / Zeichnenkohle auf Papier, 106 x 200 cm

050 **Markéta Hlinovská**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 106 x 200 cm

051 Viktor Chalepa

lihový fix a akryl na papíře / Buntstift und Acryl auf Papier, 106 x 200 cm

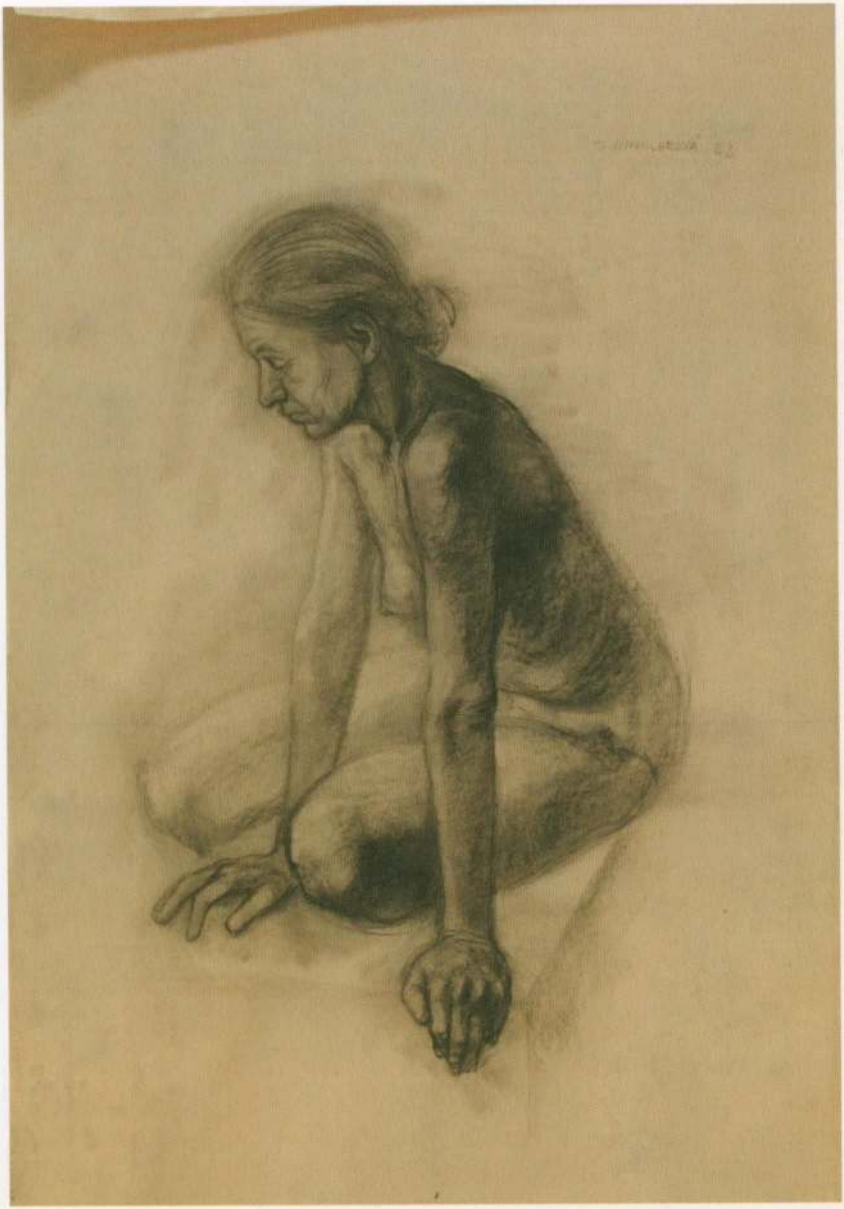
052 Viktor Chalepa

lihový fix a akryl na papíře / Buntstift und Acryl auf Papier, 106 x 200 cm

053 **Diana Winklerová**

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm

054 **Marie Varvodičová**

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm

55 **Marie Varvodičová**

uhel na papíře / Zeichenkohle auf Papier, 106 x 200 cm

056 **Martin Šárovec**

akryl na papíře / Acryl auf Papier, 106 x 200 cm

57 Martin Šárovec

akryl na papíře / Acryl auf Papier, 106 x 200 cm

058 **Martin Šárovec**

akryl na papíře / Acryl auf Papier, 106 x 200 cm

59 **Martin Šárovec**

akryl na papíře / Acryl auf Papier, 106 x 200 cm

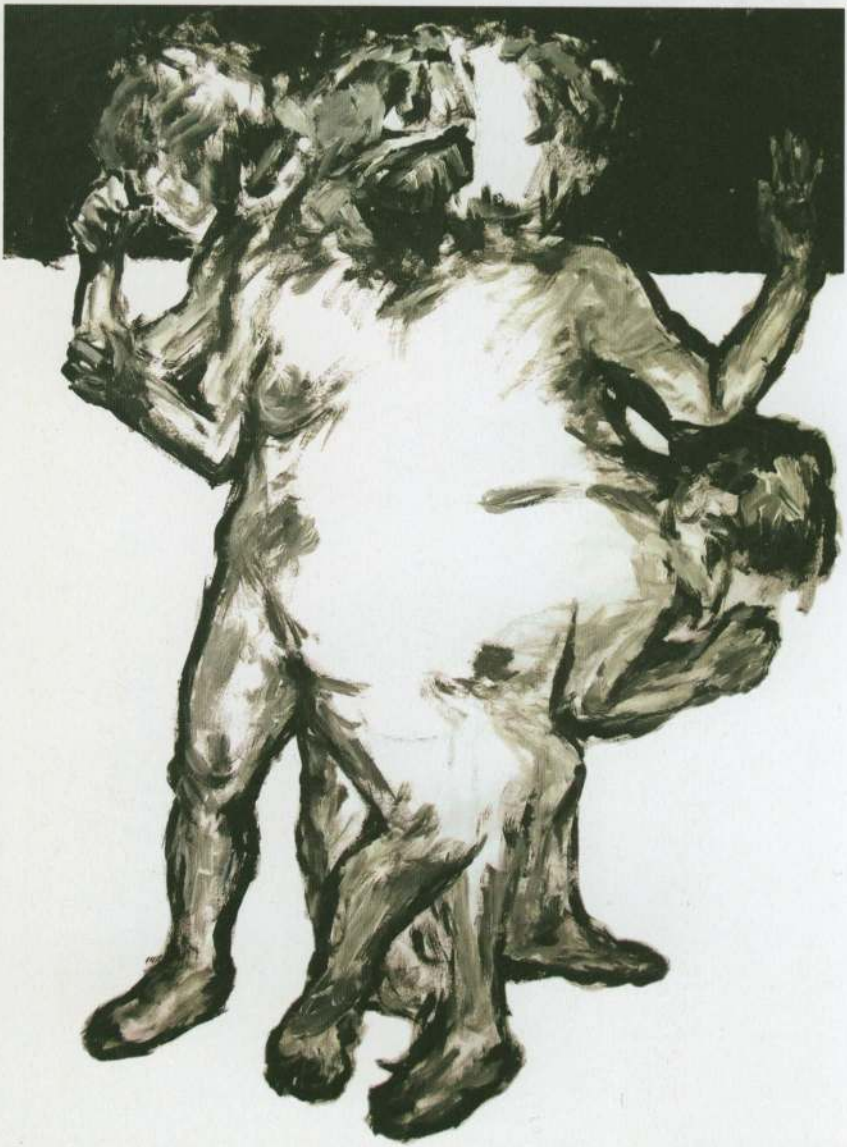
961 **Fachhochschule Mainz**
Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Mainzu

Figurální kresba Figurzeichnen
Prof. Valy Wahl

FACHHOCHSCHULE MAINZ
FACHBEREICH II – GESTALTUNG
HOLZSTRASSE 36
D – 55116 MAINZ
TEL.: ++49 6 131 285923
WWW.FH-MAINZ.DE

062 **Stefan Bachmann**

barva na papíře / Farbe auf Papier, 100 x 70 cm

63 Mareike Herian

barva na papíře / Farbe auf Papier, 70 x 100 cm

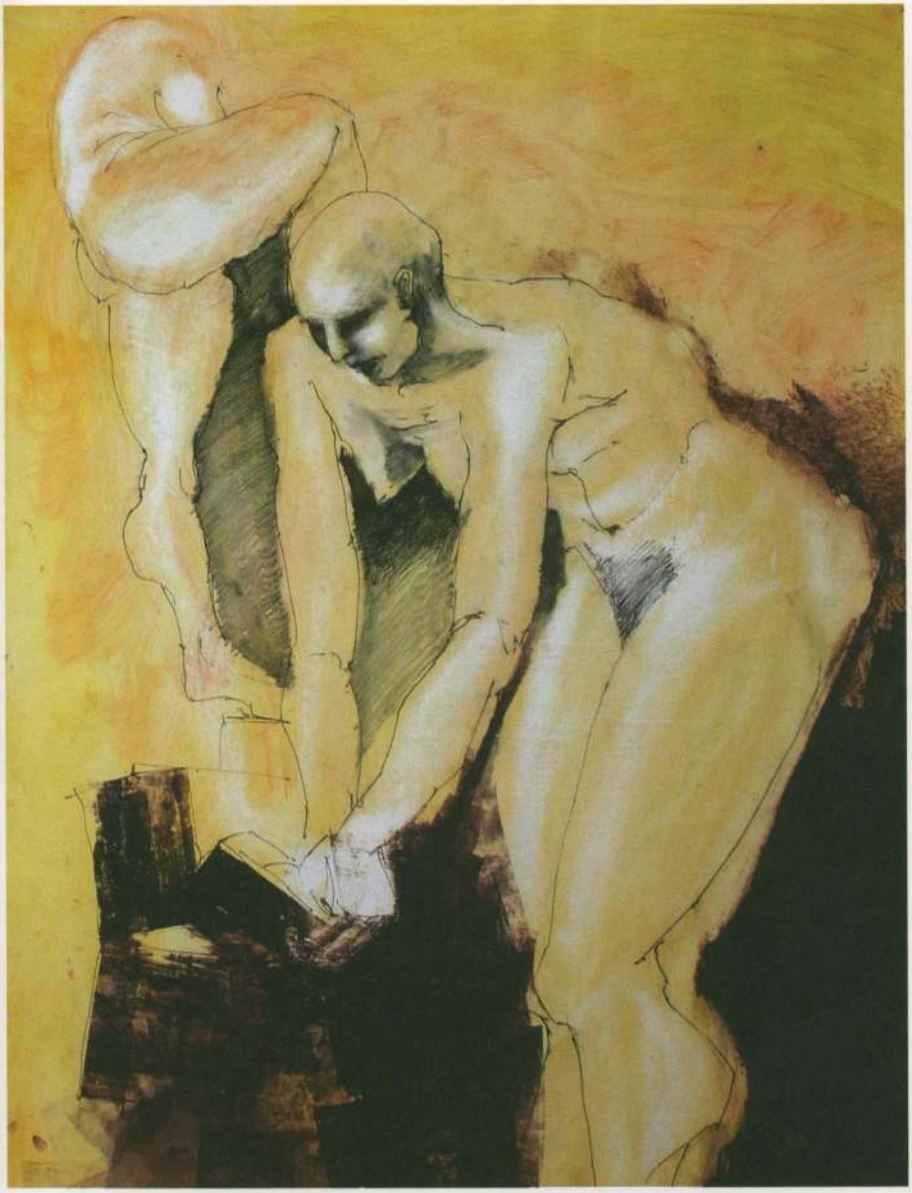
064 **Uli Baumann**

barva na papíře / Farbe auf Papier, 85 x 53 cm

065 **Nathalie Beliaef**

barva na papíře / Farbe auf Papier, 88 x 63 cm

066 Kathrin Müller

barva na papíře / Farbe auf Papier, 70 x 100 cm

067 **Kathrin Müller**

barva na papíře / Farbe auf Papier, 88 x 63 cm

068 **Nadine Klein**

akryl na papíře / Acryl auf Papier, 100 x 70 cm

grafit na papíře / Graphit auf Papier, 85 x 60 cm

070 Daniela Hansel

tuš na papíře / Tusche auf Papier, 100 x 70 cm

71 **Fakulta architektury Vysokého učení technického v Brně**
Fakultät für Architektur der Technischen Universität Brünn

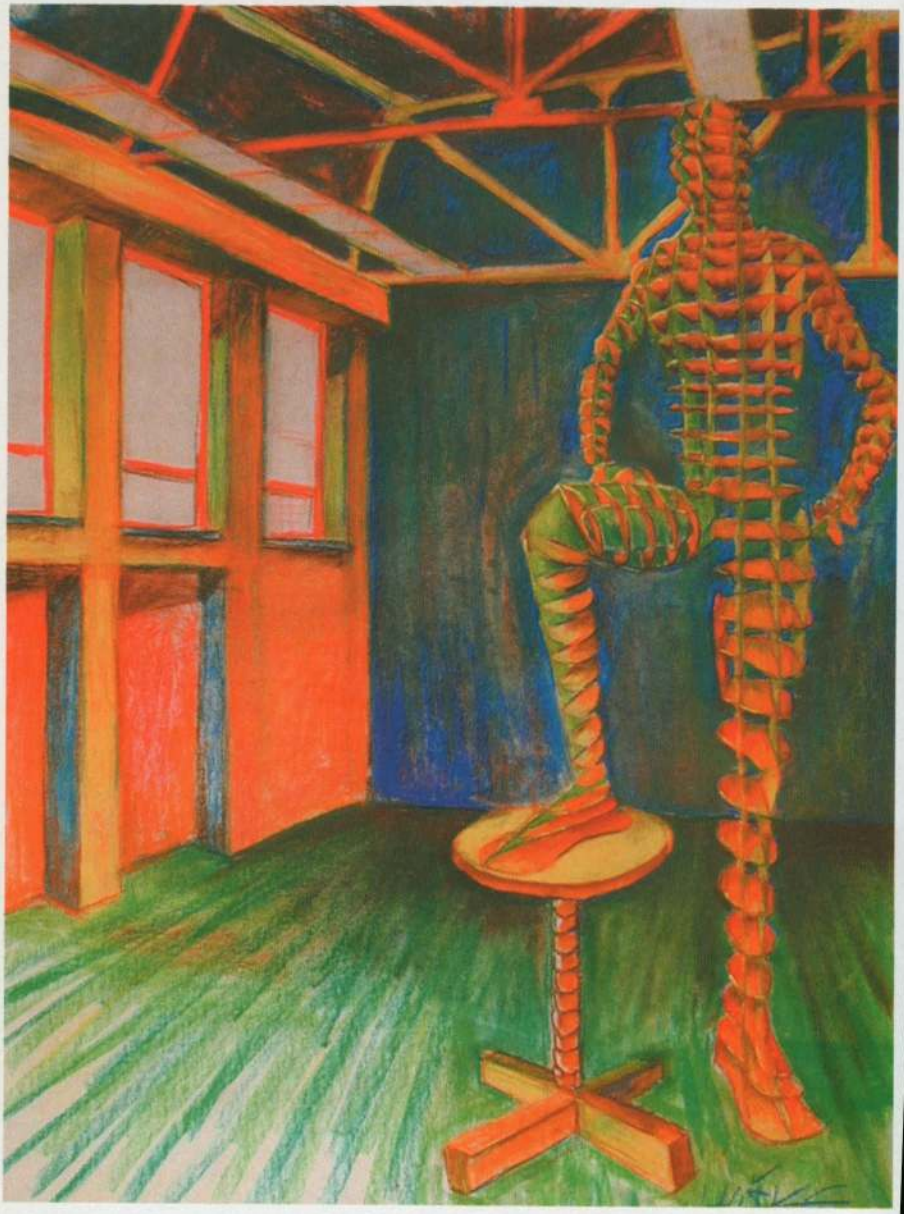
Ústav kreslení a modelování Abteilung Zeichnen und Modellieren
Vedoucí oddělení Abteilungsleiter: **doc. ing. arch. Zdeněk Makovský**

doc. ing. arch. Zdeněk Makovský:
Architektonický design / Architektonisches Design; Modelování / Modellieren
ing. arch. Aleš Navrátil:
Základy kresby / Grundlage des Zeichnens; Grafické techniky / Graphische Techniken
akad. mal. Karel Pokorný:
Figurální kreslení / Figurales Zeichnen; Nauka o barvách / Farbenlehre

FAKULTA ARCHITEKTURY VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ
POŘÍČÍ 5
CZ – 639 00 BRNO
TEL.: ++42 5 41 14 66 00
WWW.FA.VUTBR.CZ

072 **Jiří Huške**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 106 x 79 cm

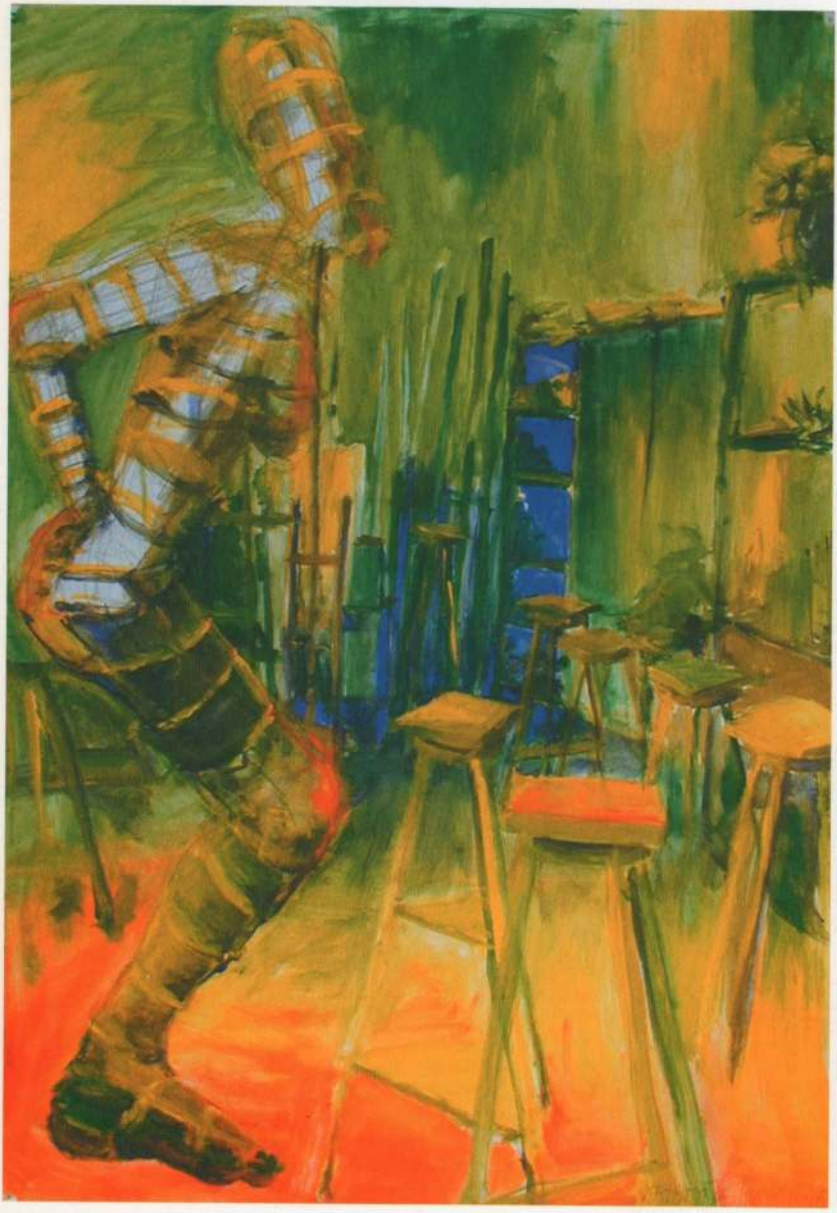
073 Hana Drdlová

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 79 x 95 cm

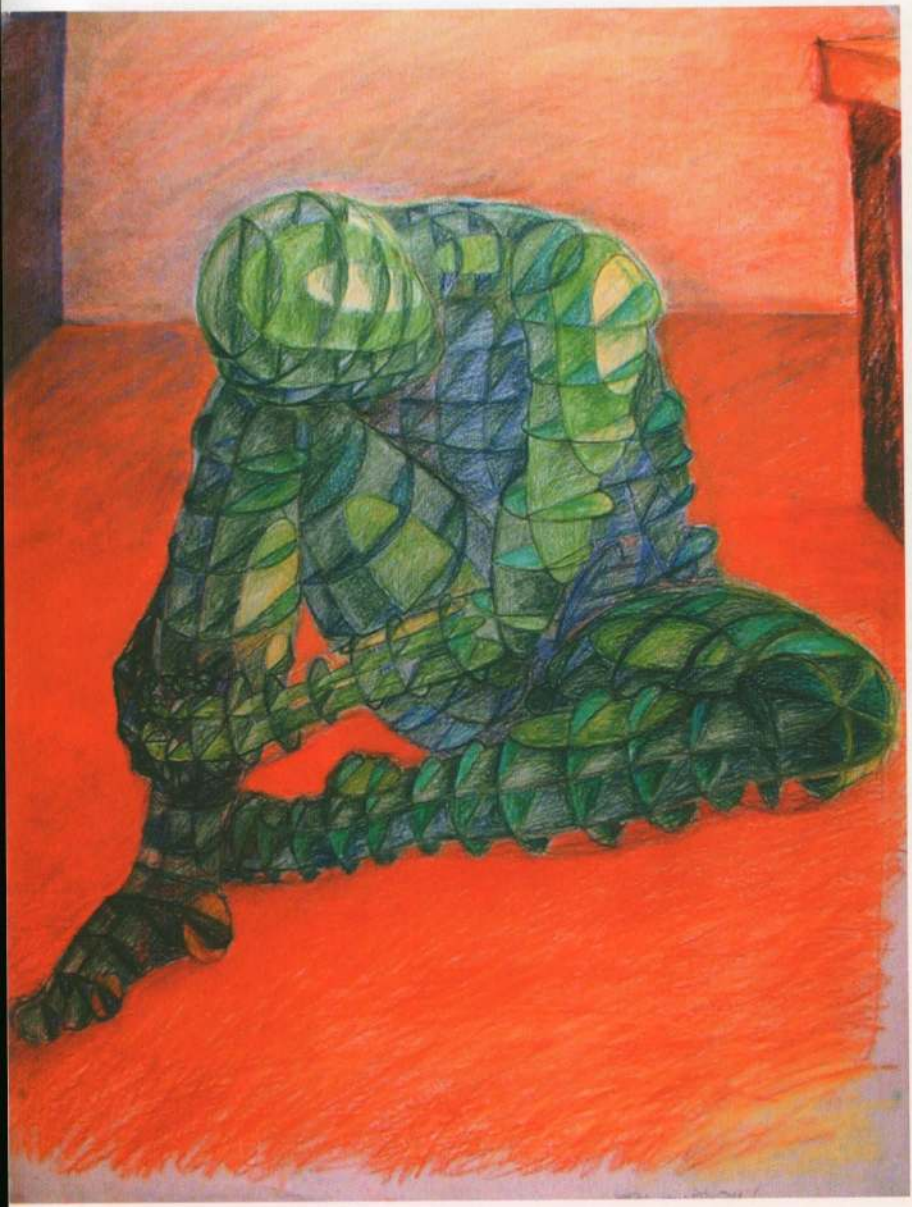
074 **Krystýna Mudříková**

tempera na papíře / Temperfarbe auf Papier, 100 x 70 cm

075 Tereza Kovaříková

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 106 x 90 cm

076 **Jakub Franek**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 79 x 106 cm

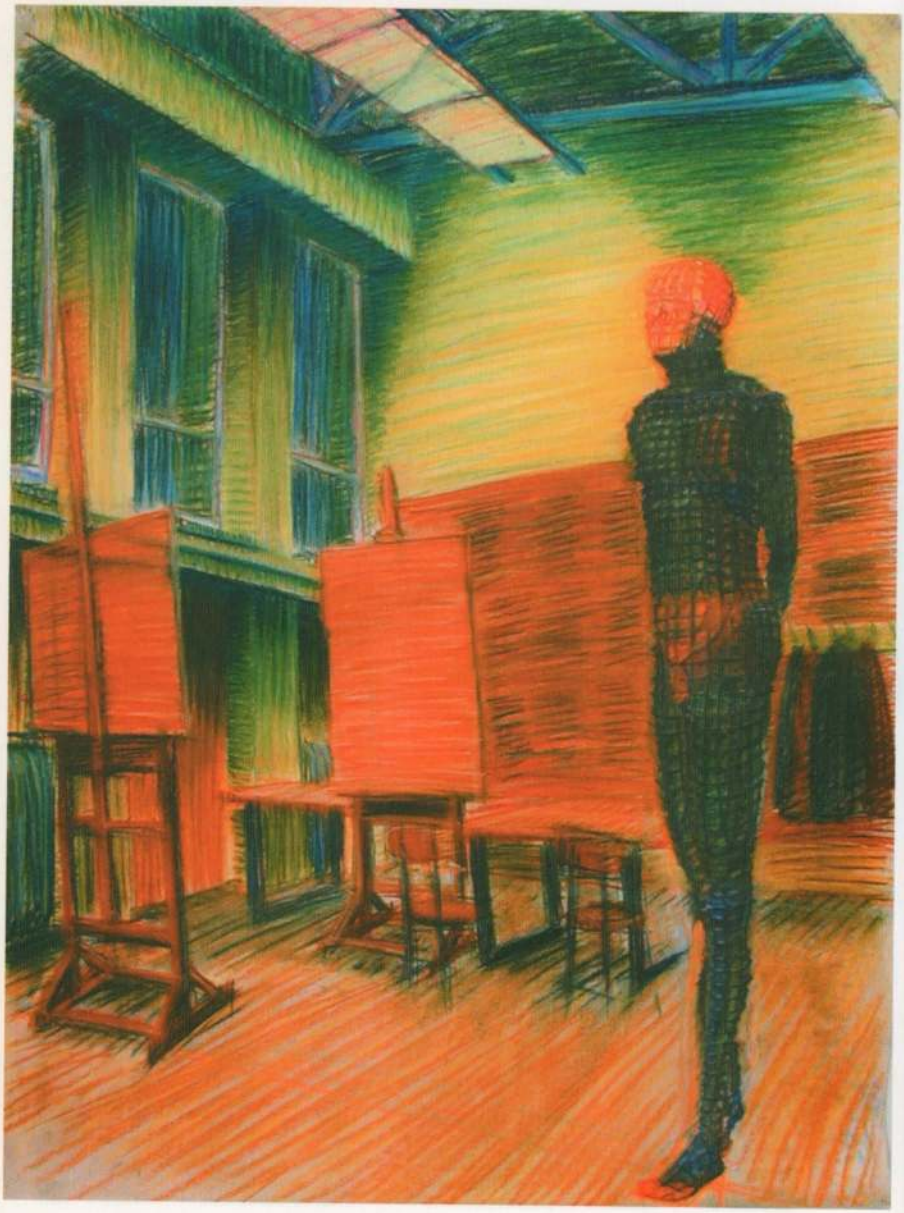
077 Radek Brunecký

tempera na papíře / Temperfarbe auf Papier, 100 x 70 cm

078 **Petr Vokál**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 100 x 79 cm

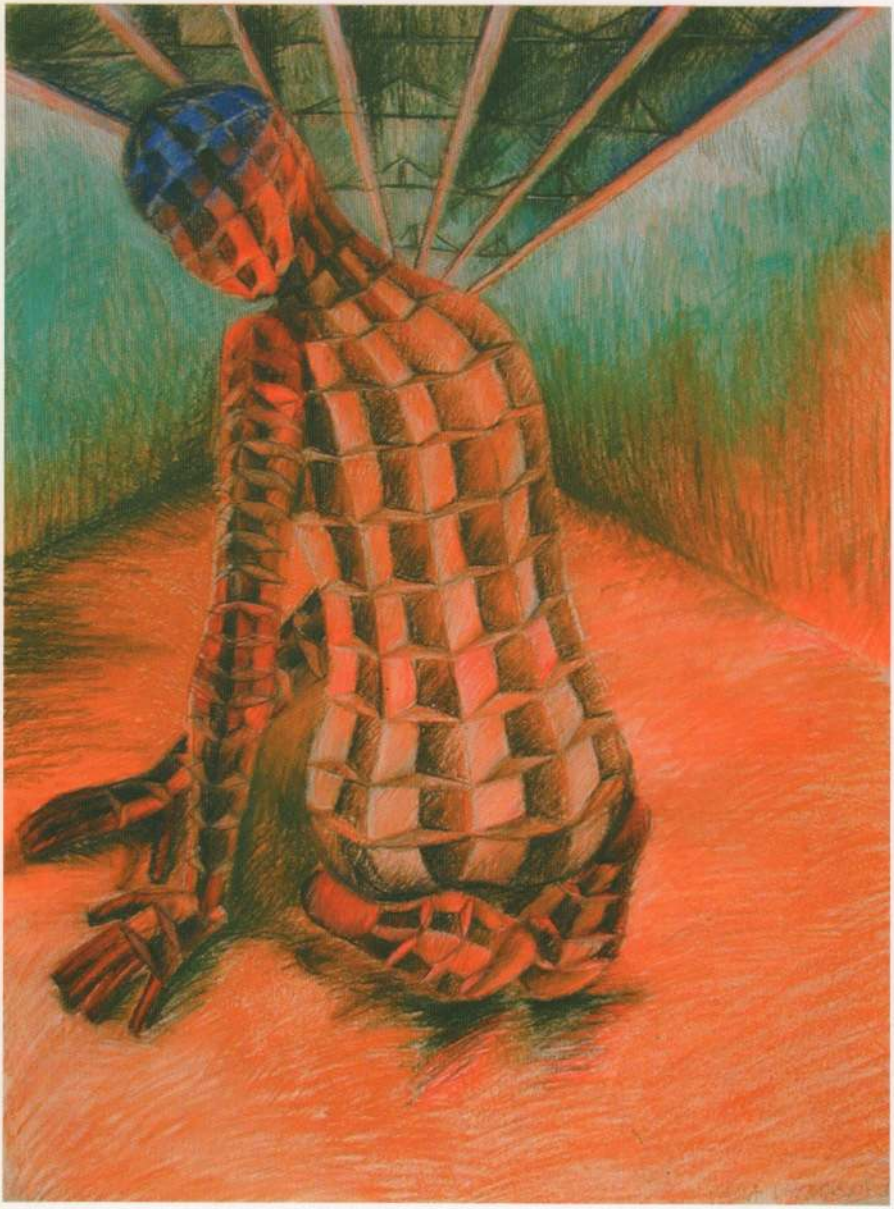
079 **Jana Jandová**

tempera na papíře / Temperfarge auf Papier, 100 x 70 cm,

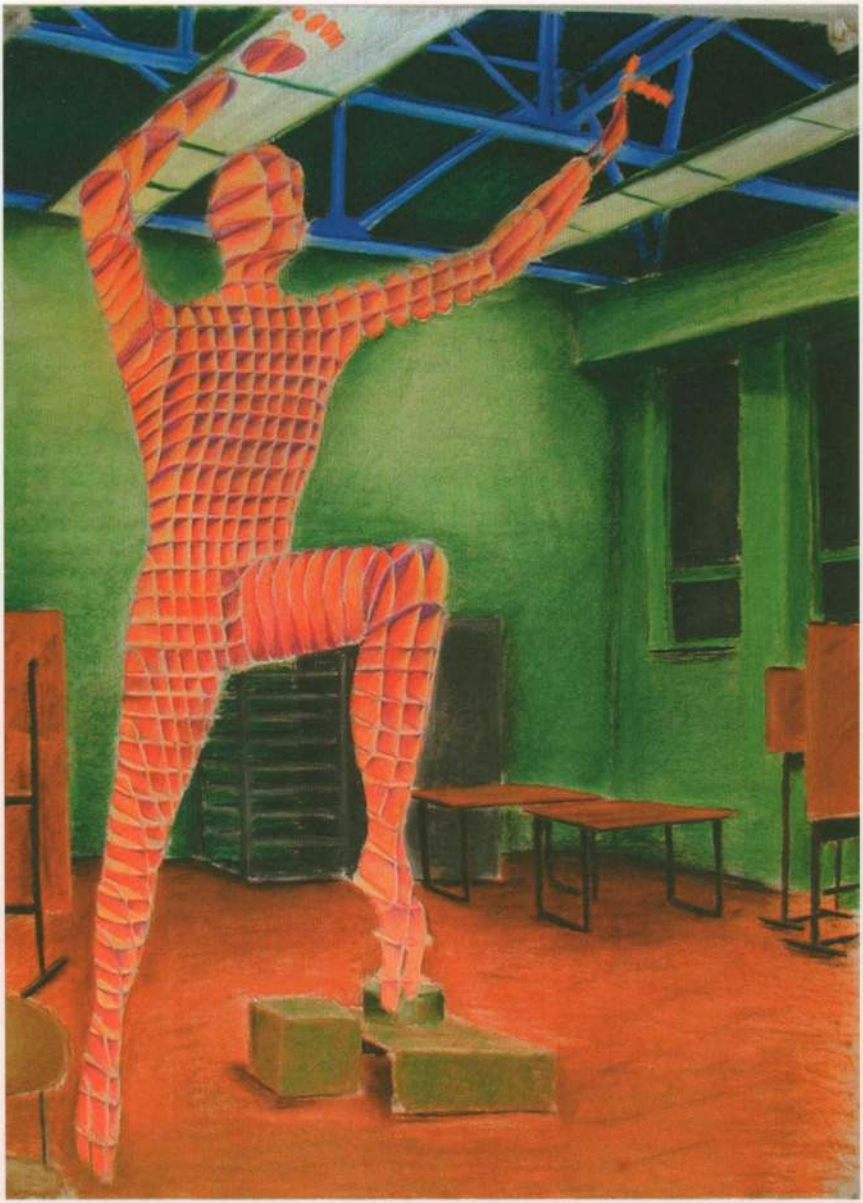
080 **Věra Petrovská**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 106 x 80 cm

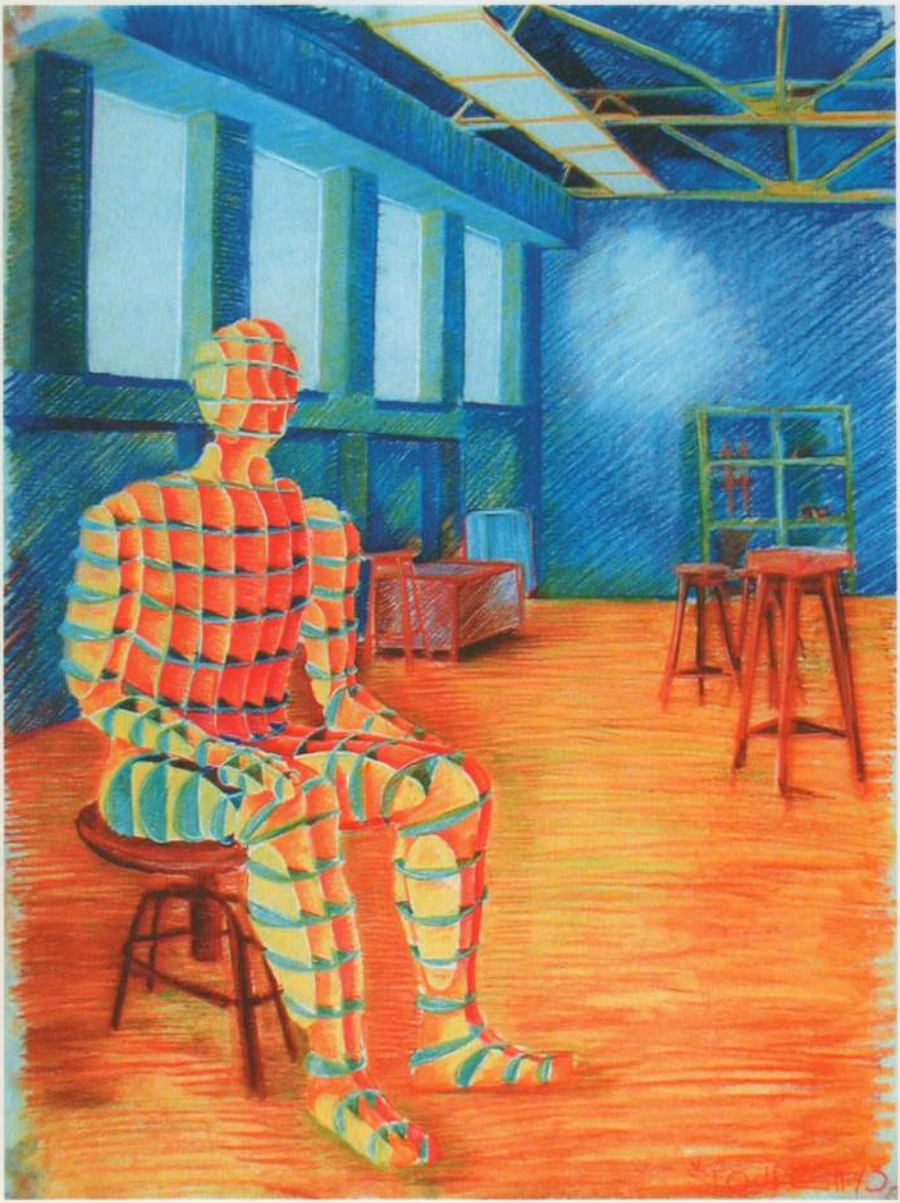
081 **Štěpán Tomas**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 106 x 79 cm

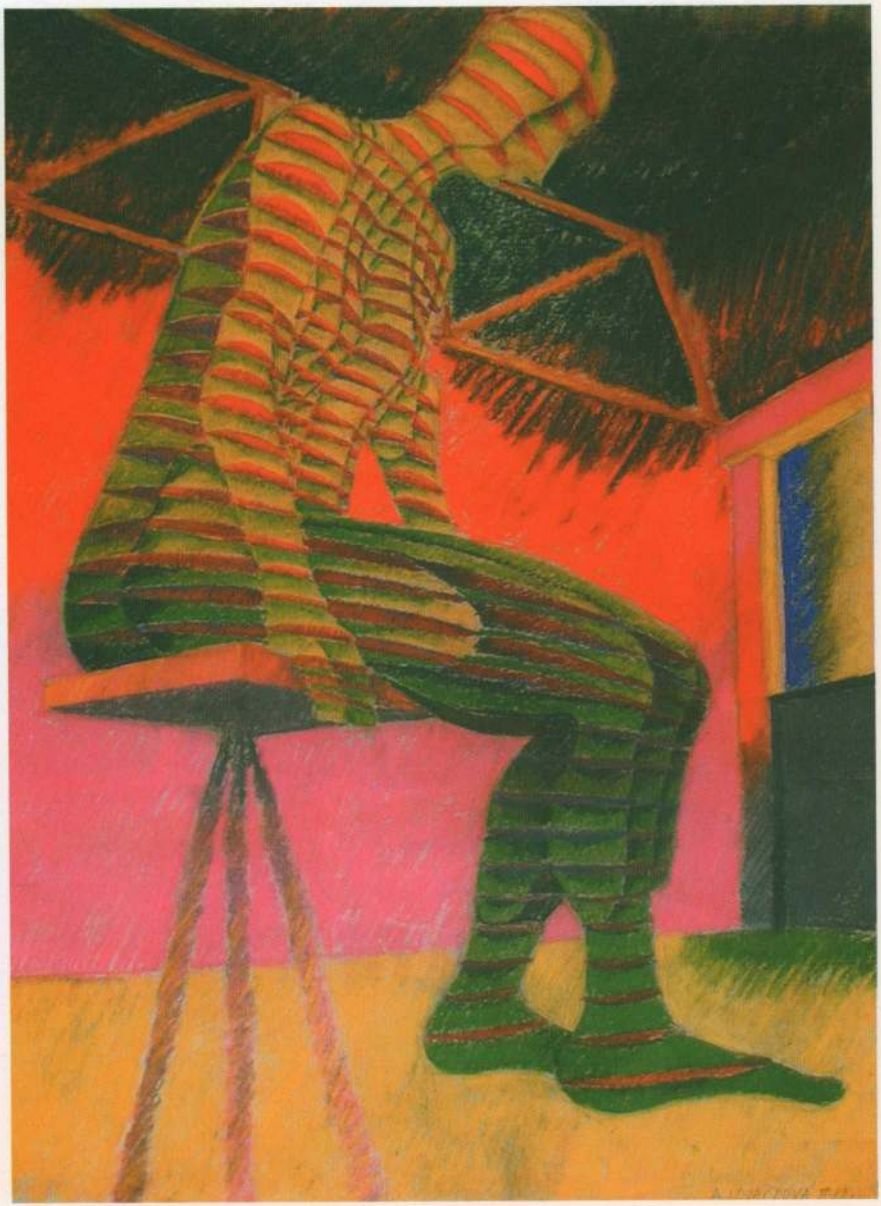
082 **Václav Štojdl**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 100 x 79 cm

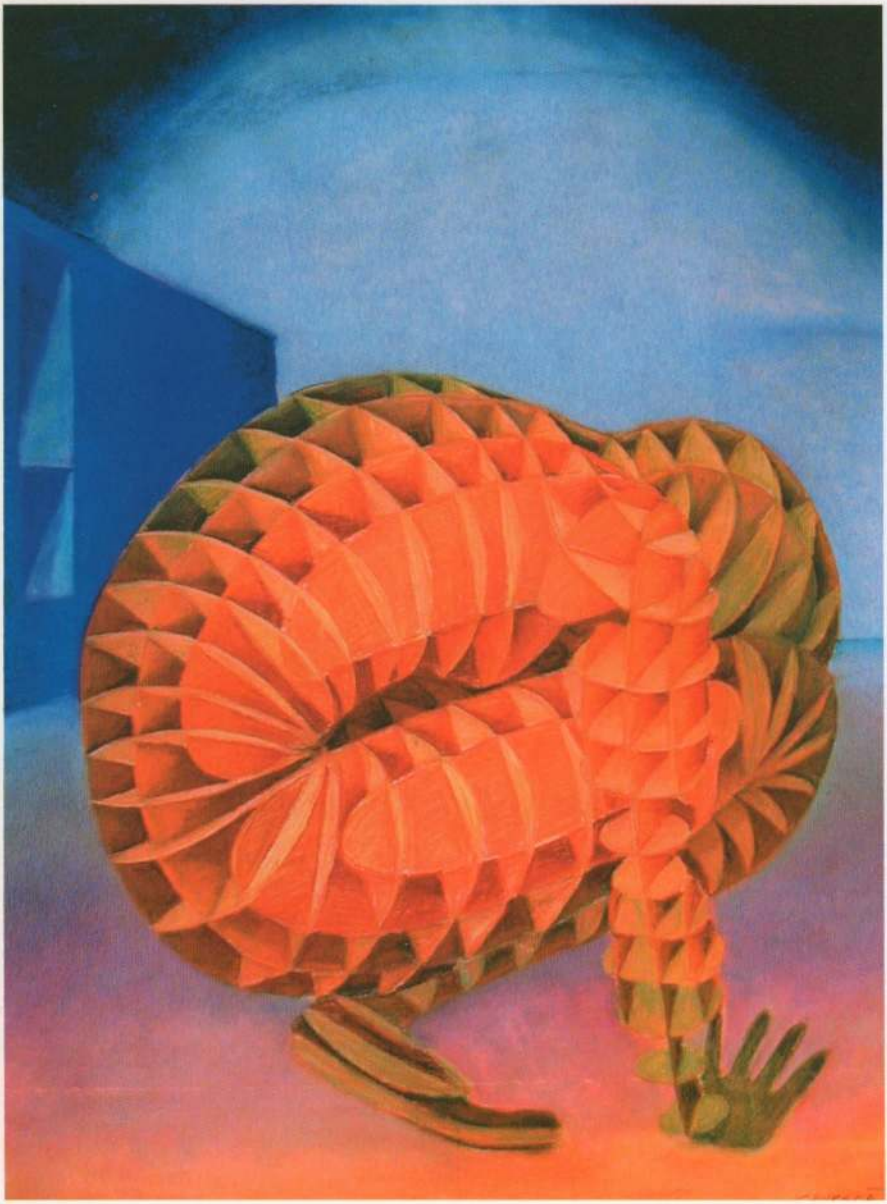
083 **Alena Nováčková**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 106 x 79 cm

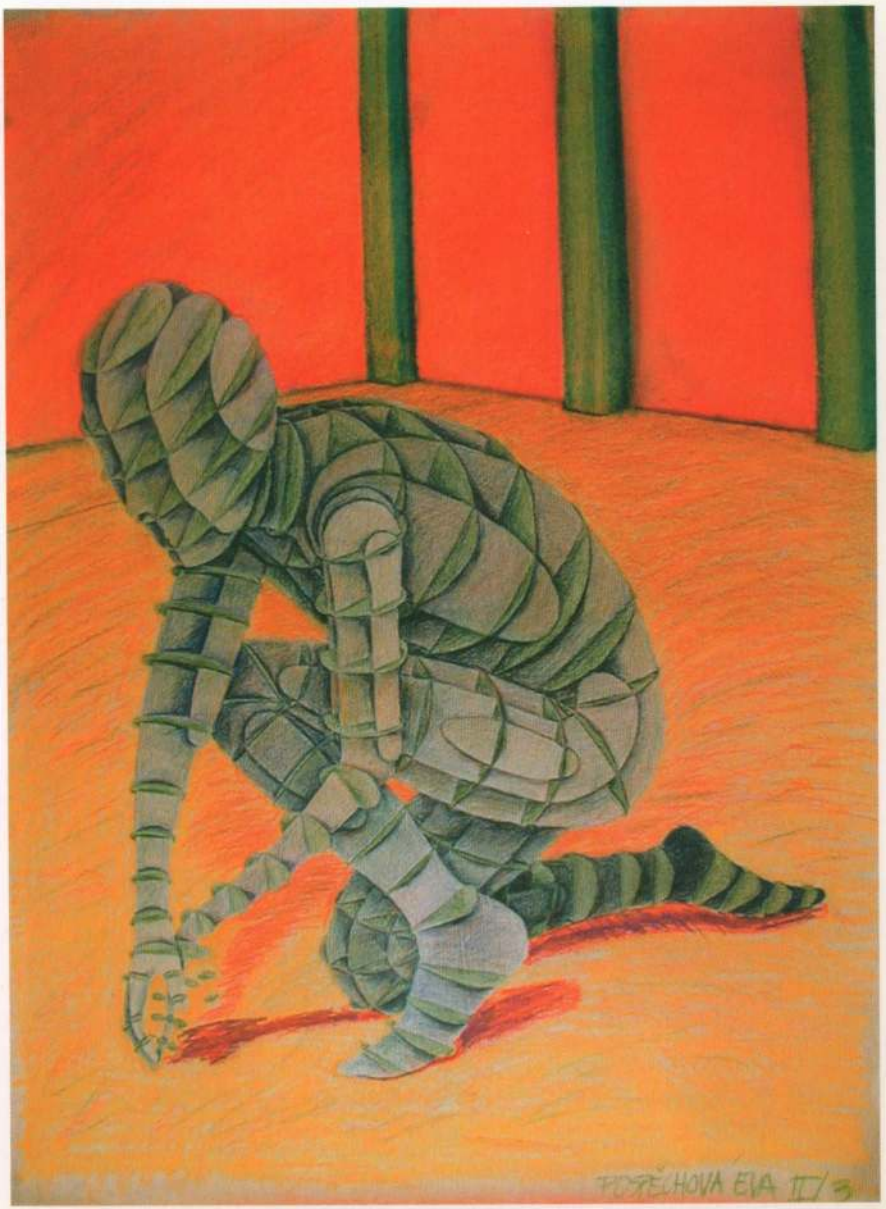
084 **Eva Skurská**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 106 x 80 cm

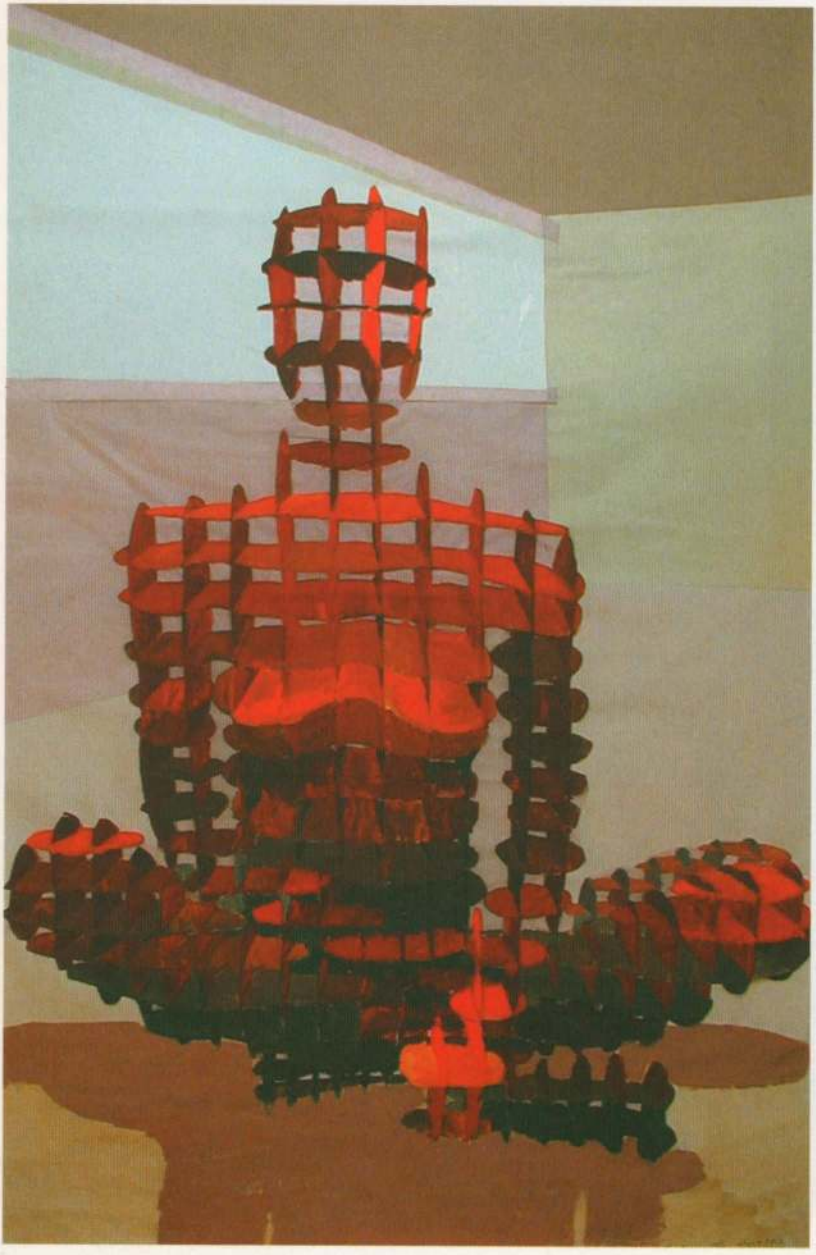
085 **Eva Pospěchová**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 106 x 79 cm

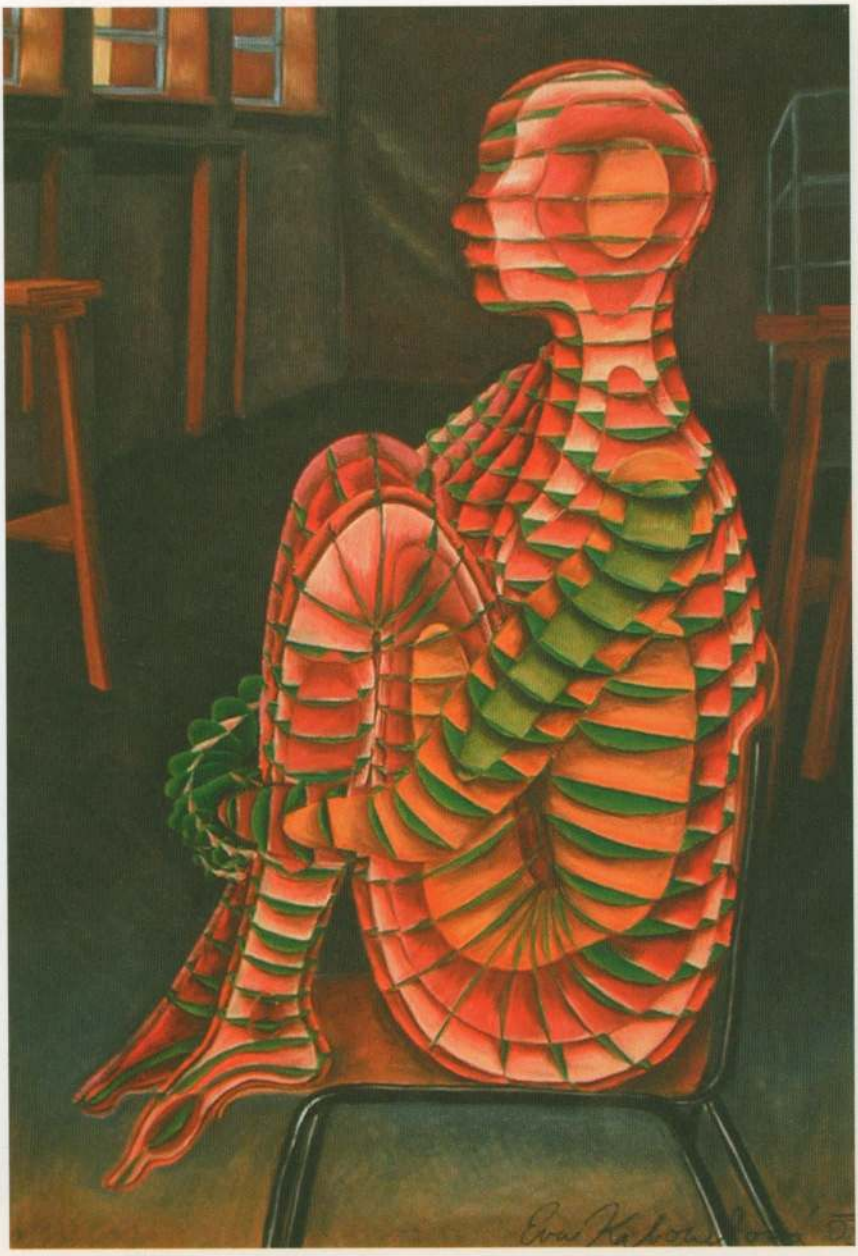
086 **Hana Vojtová**

tempera na papíře / Temperfarbe auf Papier, 106 x 67 cm

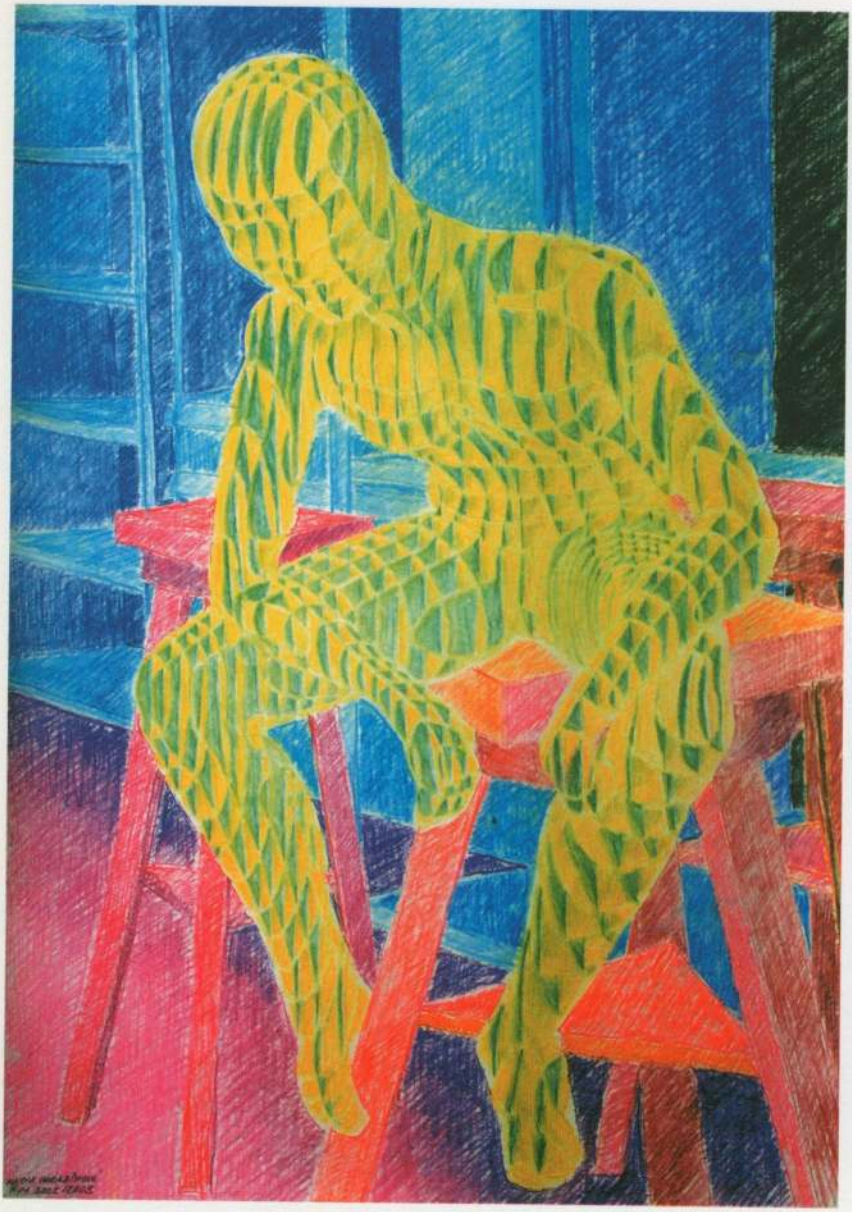
087 **Eva Kabourková**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 100 x 70 cm

088 **Kateřina Harazimová**

pastel na papíře / Pastelkreide auf Papier, 84 x 59 cm

089 **Josef Omelka**

tempera na papíře / Temperfarbe auf Papier, 106 x 79 cm

091 **Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně**
Fakultät für bildende Kunst der Technischen Universität Brünn

Kabinet večerní kresby Abteilung Zeichnen

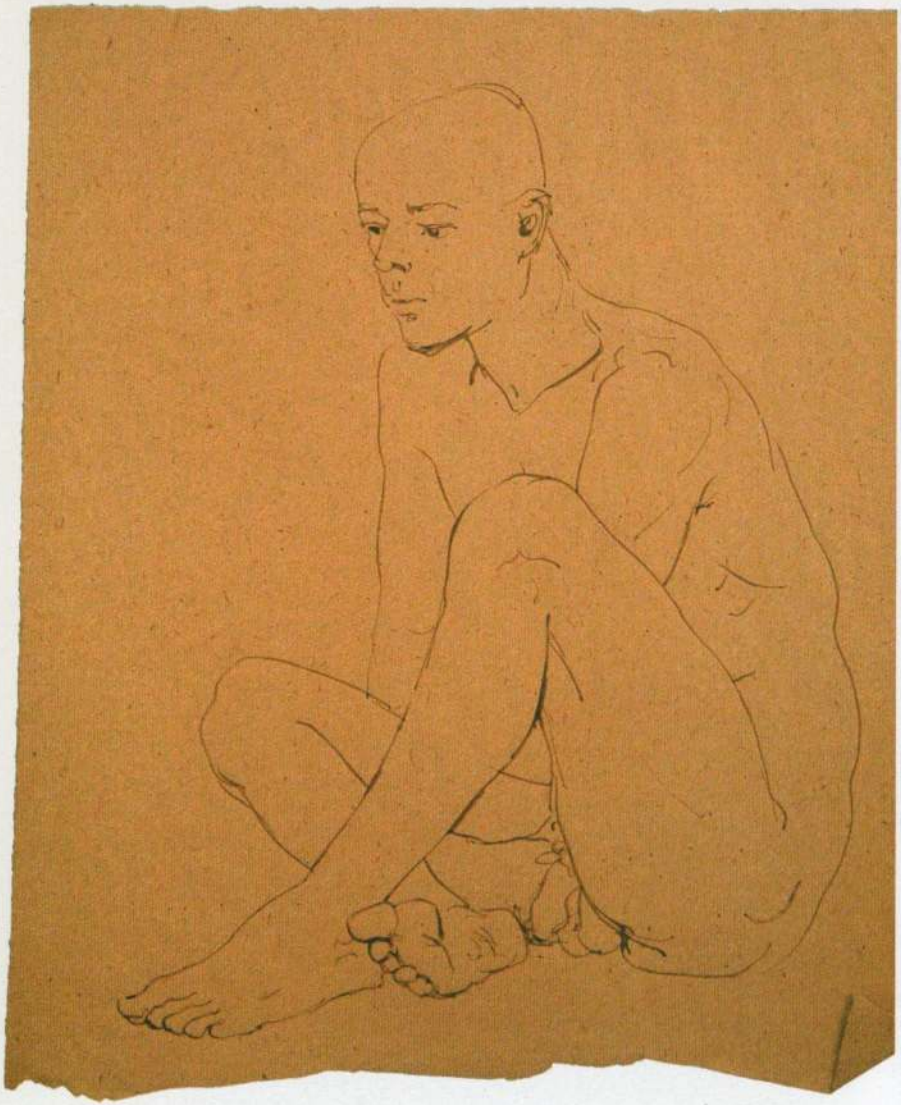
Vedoucí kabinetu Abteilungsleiter: **doc. Mgr. Josef Daněk**

doc. Mgr. Josef Daněk:
Kreslení / Figurales Zeichnen
doc. ak. mal. Ivan Kříž:
Kreslení / Figurales Zeichnen

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ
RYBÁŘSKÁ 13/15
CZ – 639 00 BRNO
TEL.: ++42 5 41 14 66 00
WWW.FFA.VUTBR.CZ

092 **Jan Spěváček**

tuš na papíře / Tusche auf Papier, 80 x 69 cm

093 **Jan Spěváček**

kombinovaná technika / Kombinierte Technik, 100 x 69 cm

094 **Jan Spěváček**

tuš na papíře / Tusche auf Papier, 69 x 82 cm

095 **Jan Spěváček**

kombinovaná technika / Kombinierte Technik, 69 x 82 cm

UNIVERSITÄT FÜR ANGEWANDTE KUNST WIEN
UNIVERZITA UŽITÉHO UMĚNÍ VÍDEŇ

VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ V PRAZE
AKADEMIE FÜR ANGEWANDTE KUNST PRAG

FACHHOCHSCHULE MAINZ
VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKOPRŮMYSLOVÁ MAINZ

FAKULTA ARCHITEKTURY VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ
FAKULTÄT FÜR ARCHITEKTUR DER TECHNISCHEN UNIVERSITÄT BRÜNN

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ
FAKULTÄT FÜR BILDENDE KUNST DER TECHNISCHEN UNIVERSITÄT BRÜNN